اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

یکشنبه ۲۴ مهر ۱۴۰۱ • ۱۹ ربیع‌الاول ۱۴۴۴ • ۱۶ اکتبر ۲۰۲۲ • سال پنجم • شماره ۹۳۸ • ۸صفحه • قیمت ۳۰۰۰ تومان

صعود ایران به جایگاه پنجم رنکینگ جهانی ذخایر مس

معاون توسعه و اکتشافات شرکت ملی صنایع مس ایران از صعود افتخارآفرین ایران بر جایگاه پنجم رنکینگ جهانی ذخایر مس در سال تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین با همت سخت کوشان شرکت ملی صنایع مس ایران خبرداد. بهروز رحمتی گفت: در طول چند دهه اخیر این نخستین‌باری است که رتبه ایران در زمینه ذخایر معدنی با ۲ پله صعود به جایگاه بی‌نظیر پنجم...

۴

معادن چه تاثیری بر محیط‌زیست می‌گذارند؟

توسعه معدنکاری یکی از اشکال مهم تخریب طبیعت است که معمولا در قلب طبیعت و در بسیاری از زیستگاه‌های بکر نظیر زیستگاه‌های کوهستانی اتفاق می‌افتد که به دلیل نیاز به ایجاد دسترسی جاده‌ای به تخریب زیستگاه می‌انجامد. معدنکاوی به طور مستقیم به تخریب پوشش گیاهی و خاک منجر می‌شود، در حقیقت خود به خود اثرات مخرب معدن‌سازی بر زیستگاه‌ها...

۶

در بررسی «روزگارمعدن» از آلودگی بصری معدنکاری مطرح شد

انتظار بی پایان برای ترمیم زخم طبیعت

۳

عکس: روزگار معدن

یادداشت

سهامداران حمایت می‌خواهند

۸

تیترهای روز

امسال داستان قطعی گاز تکرار نمی‌شود

هرچند ایران دارای بزرگ‌ترین ذخایر نفت و گاز جهان است، اما در فهرست صادرکنندگان جهان مقام بیست‌وپنجم را به خود اختصاص داده است. این جایگاه بیشتر به‌دلیل مشکلات ناشی از جنگ، تحریم‌ها و دسترسی نداشتن به تجهیزات روز جهان رقم خورده؛ تا جایی که امروز کشور حتی برای تامین گاز...

۷

خروج سرمایه از بورس

باوجود اینکه بورس تهران به‌عنوان یکی از اولویت‌های دولت سیزدهم معرفی شد و رئیس‌جمهوری نیز در جریان برگزاری انتخابات به این بازار مالی سر زد و وعده رفع مشکلات آن را مطرح کرد، اما این بازار روزهای خوبی را پشت‌سر نمی‌گذارد. در طول هفته‌های گذشته، شاهد روند ریزشی بورس و از دست دادن محدوده‌های حمایتی مهم بوده‌ایم...

۸

ماشین آلات معدنی درگیر بروکراسی

۲

سرمقاله

سرنوشت نامعلوم فعالیت‌های معدنی

رضا اقتدار
مدیر کل دفتر زیستگاه‌ها و امور مناطق سازمان محیط‌زیست

ماهیت معدنکاری تخریب سیمای طبیعی منطقه است و نمی‌توان برای حفظ این ویژگی قوانین پیگیرانه، وضع کرد. اگر مناطق و نواحی خاصی وجود دارد که باید منظر و چشم‌انداز آن، به‌طورحتم حفظ و از اساس نباید اجازه معدنکاری روباز در آن مناطق صادر شود. طرح‌های آمایش سرزمین به‌همین منظور تهیه و تدوین می‌شود. هدف از چنین طرح‌هایی، این است که فعالیت‌های مناسب را باتوجه به ظرفیت منطقه تعریف کند. به‌عنوان مثال، معادن می‌توانند در کدام نواحی فعال باشند، زیرا اثرات بهره‌برداری از معادن برگشت‌ناپذیر و غیرقابل‌جبران است. درباره عملیات احیا و بازسازی محدوده‌های معدنی باید به ۲ نکته اشاره کرد؛ اول اینکه بازسازی معدن زمانی انجام می‌گیرد که وزارت صمت یک معدن را متروکه اعلام کند و در مرحله بعد وارد فاز بازسازی شود و در حال حاضر در کشور چنین نمونه‌ای نداریم. نکته دیگر این است که طرح احیا و بازسازی باید همزمان در زمان ارائه طرح بهره‌برداری ارائه شود، یعنی اگر قرار است معدنی موردبهره‌برداری قرار گیرد، باید طرح بازسازی داشته باشد و عملیات مربوط به احیا و بازسازی همزمان با آغاز فعالیت معدنی به‌اجرا درآید و از ابتدای باطله‌برداری، اقدامات لازم برای ترمیم بافت آسیب‌دیده شروع شود و تا پایان ذخیره معدن ادامه پیدا کند. چنین نمونه‌ای هنوز هم در کشور به‌وجود نیامده است.

ادامه در صفحه ۲

روزگار معدن

اخبار

۲ یکشنبه
۲۴ مهر ۱۴۰۱
۱۹ ربیع‌الاول ۱۴۴۴
۱۶ اکتبر ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۹۳۸

سرمقاله

سرنوشت نامعلوم فعالیت‌های معدنی

ادامه از صفحه اول

به‌عبارت دیگر، حتی یک نمونه هم وجود ندارد که عملیات معدنی پایان گرفته و بعد فاز بازسازی انجام شده باشد، زیرا از اساس در کشور جایی به‌نام معدن متروکه وجود ندارد و در حال حاضر در تلاش هستند تا معادنی را که ده‌ها سال است بی‌استفاده مانده‌اند، دوباره فعال کنند.

بنابراین به‌نظر می‌رسد در مناطقی که ویژگی‌های خاص طبیعی و چشم‌اندازهای بکر و بدیع دارند، باید فعالیت‌های سازگار با منطقه تعریف شود، نه فعالیت‌هایی مانند معدنکاری که ماهیت تخریبی دارند.

نمی‌توان در هر گوشه و کناری از کشور، فعالیت معدنی تعریف کرد و بعد بابت از دست رفتن میراث‌طبیعی و چشم‌اندازهای بدیع کشور ناراحت بود.

به‌عنوان مثال، در محدوده جنگل‌های هیرکانی در استان‌های شمالی کشور، از اساس نباید مجوز معدنکاری روباز صادر شود. همین‌طور باتوجه به خشکسالی و کانون‌های فرسایشی که ایجاد شده، پوشش گیاهی در بسیاری از مناطق در حال نابودی است و نمی‌توان با صدور مجوز بهره‌برداری معدنی به این فرسایش و انقراض دامن زد. به‌هیچ‌عنوان نباید در جنگل‌های بلوط زاگرس اجازه معدنکاری صادر شود، زیرا در حال حاضر خشکسالی موجب طغیان آفات و بیماری‌ها شده است و گرد و غبار حاصل از معدنکاری و تردد ماشین‌آلات موجب تشدید آفات و بیماری‌ها می‌شود.

معادن یک حوزه تاثیرگذار مستقیم دارند، که همان محدوده پروانه بهره‌برداری آنها است و یک حوزه تاثیرگذار غیرمستقیم دارند که بسیار فراتر از آن است. در چنین شرایطی، بسیاری از معادن هم در کنار هم واقع شده‌اند که اثر تجمعی آن چندین برابر می‌شود. از سوی دیگر، در محدوده‌هایی که دارای پروانه بهره‌برداری هستند، نمی‌توان کار احیا و بازسازی، به‌ویژه پوشش گیاهی را انجام داد، زیرا سینه‌کارهای متعددی در محدوده باز می‌شود و تا زمانی که فعالیت معدن در محدوده به‌پایان نرسد، احیای پوشش گیاهی امکان‌پذیر نیست.

یکی از مشکلات رایج ما، این بوده است که در بسیاری مواقع همه عوامل اثرگذار در یک فعالیت را در کنار هم نمی‌بینیم.

به‌عنوان مثال، در بسیاری از نواحی کویری و بیابانی به‌شرط ایجاد ۱۰ درصد پوشش گیاهی مجوز بهره‌برداری از معدن صادر شده است، اما به این توجه نشده است که نگهداری از گیاه غیربومی در یک منطقه بیابانی به چه قیمتی تمام می‌شود و آبیاری آن چگونه باید انجام گیرد.

یا اینکه تصمیم گرفتند که در گالیکش استان گلستان کارخانه سیمان احداث شود و بنای کارخانه، در وسط منطقه جنگلی احداث شد، در حالی که هنوز محدوده معدنی آن نامشخص بود.

خوشبختانه در حال حاضر پروژه‌های سنگین همه مشمول ارزیابی زیست‌محیطی هستند. به این ترتیب، باید از همان ابتدا در گزارش ارزیابی زیست‌محیطی مشخص شود، معدن تامین‌کننده خوراک یک مجموعه کجا است تا اجازه احداث کارخانه صادر یا اگر قرار است جاده‌ای کشیده شود، باید در گزارش روشن باشد که محدوده تامین منابع قرضه آن کجا است یا برای مثال، مجتمع‌های خدماتی و رفاهی در کجا قرار دارند و مواردی از این دست همه جزء به جزء موردبررسی قرار می‌گیرند.

ماشین آلات معدنی درگیر بروکراسی

گروه معدن

چالش‌های زیادی در بخش معدن وجود دارد که یکی از آنها بحث ماشین‌آلات معدنی است. بر اساس آمار و ارقام امروز برای نوسازی ماشین‌آلات معدنی، تقریبا ۲ میلیارد دلار نیاز است و اگر بخواهیم این تولید را توسعه دهیم و براساس افق چشم‌انداز ۱۴۰۴ تولید مواد معدنی را از ۳۵۰ تا ۴۰۰ میلیون تن به حدود ۷۰۰ تا ۸۰۰ میلیون تن افزایش دهیم به عبارتی این تولید باید ۲ برابر شود و به همان میزان نیازمند افزایش خرید ماشین‌آلات و تجهیزات معدنی نو هستیم که باید به مرور اتفاق بیفتد و این شیب تا ۱۴۰۴ ادامه پیدا کند. در این خصوص گفت‌وگو با بهرام شکوری، رئیس انجمن ملی مس به شرح زیر است:

● وضعیت واردات ماشین‌آلات معدنی به کشور درحال‌حاضر در چه شرایطی قرار دارد؟

محدودیت و ممنوعیت ایجادشده برای واردات ماشین‌آلات معدنی در سال‌های گذشته باعث شده بود هیچ‌گونه ماشین‌آلات معدنی به کشور وارد نشود؛ در دولت سیزدهم نیز در این خصوص چندین بخشنامه صادر شده اما این محدودیت هنوز از بین نرفته است، البته شرایط نسبت به گذشته به مراتب بهتر شده اما مشکل هنوز به طور کامل حل نشده است.

درحال‌حاضر اجازه واردات بعضی از ماشین‌آلات با کارکرد کمتر از ۵ سال بدون محدودیت صادر شده است؛ ماشین‌آلات با عمر زیر ۵ سال در دیگر کشورها به ندرت پیدا می‌شوند چراکه هیچ مصرف‌کننده ماشین‌آلاتی، ماشین با عمر زیر ۵ سال را نمی‌فروشد و سعی می‌کند در ۵ سال اول از آن استفاده و ماشین‌آلات را مستهلک کند چراکه هزینه‌های استهلاک را ۵ ساله می‌بینند و چون مالیات‌ها در اروپا و دیگر نقاط جهان سنگین است، ترجیح می‌دهند ماشین‌آلات را بعد از ۵ سال در بازار به فروش برسانند و ماشین‌آلات نو را جایگزین کنند.

در نتیجه اگر بخواهیم ماشین‌آلات با عمر زیر ۵ سال را در بازار بیابیم فقط می‌توانیم از کسانی که ورشکست شده باشند یا قصد تغییر شغل داشته باشند خریداری کنیم یا معادنی که به هر دلیلی تعطیل شده باشند. اما ماشین‌آلات با عمر زیر ۱۰ سال در بازار موجود است که هنوز برای واردات آن محدودیت وجود دارد. دسته‌ای از ماشین‌آلات سایز کوچک، تولید داخل دانسته می‌شود و به واسطه تولید داخلی امکان واردات آن وجود ندارد و این واردات با محدودیت و ممنوعیتی مواجه است که به ازای هر تعداد ماشین‌آلات وارداتی باید همان تعداد را از تولیدکننده داخلی خریداری کرد که این سبک خرید را نمی‌توان منطقی دانست.تولید داخلی این ماشین‌آلات کمتر از هزار میلیارد است و اگر هزینه دستگاه‌های حفاری را هم محاسبه کنیم، مجموعاً به ۵۰ میلیون دلار نمی‌رسد؛ درحال‌حاضر هزینه ۲ میلیارد دلاری خرید ماشین‌آلات را معطل هزینه ۵۰ میلیون دلار تولید داخلی کرده‌ایم.

● به گفته معاون معادن و صنایع معدنی وزارت صمت، مانعی بر سر راه واردات ماشین‌آلات معدنی نیست و این مشکل حل شده است؛ نظر شما در این خصوص چیست؟

خیر، مشکل حل نشده، مشکل زمانی حل می‌شود که دولت اجازه دهد واردات ماشین‌آلات در هر اندازه‌ای بدون محدودیت انجام شود و معدن‌کاران بتوانند آن را تهیه کنند؛ ما نتوانستیم این منطق را به دولت منتقل کنیم و پذیرفته نشد در نتیجه با صندوق بیمه سرمایه‌گذاری و فعالیت‌های معدنی صحبت کردیم و در جلسه کمیسیون صنعت و معدن اتاق تهران از آن رونمایی شد و به ما قول دادند که تمام تولید داخل که بهانه این محدودیت و ممنوعیت است را یک‌جا خریداری کنند اما شرط این است که تا ۲ سال هیچ‌گونه محدودیت و ممنوعیتی از جانب وزارت صمت ایجاد نشود، بخشنامه‌ها لغو شود و اجازه هرگونه وارداتی به کشور داده شود.

اگر وزارتخانه متعهد شود صندوق بیمه همه تولید داخلی را در حوزه معدن خریداری می‌کند و با بهره ۱۸ درصد و بازپرداخت ۴ساله به فعالان معدنی واگذار می‌کند و چون شرایط پرداخت متفاوت است، معادن می‌توانند از آن استفاده کنند و نهایتا ماشین‌آلات داخل کشور را هم تهیه کنند. بخش عمده‌ای از تولید کشور، چه در حوزه پیمانکاران مواد معدنی و چه بهره‌برداران این حوزه، تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی است و تا این مشکل حل نشود، تولید و درآمدی که در زنجیره وجود دارد ایجاد نخواهد شد.

● به گفته سخنگوی وزارت صمت، برنامه‌ای در خصوص کاهش تعریفه ورود ماشین‌آلات معدنی به کشور در نظر گرفته شده، نظر شما در این زمینه چیست؟

در دولت سیزدهم دلار ۴ هزار و ۲۰۰تومانی به ارز نیمایی تغییر داده شد و ارز نیمایی ۷برابر بوده و هست و از سوی دیگر ۴ درصد حقوق گمرکی را به یک درصد کاهش می‌دهند؛ اگر این دو عدد را مقایسه کنید، متوجه می‌شوید که این کاهش تعرفه بخشی از هزینه تولید را به نوعی حل می‌کند اما همه مشکل حل نمی‌شود.

● در حوزه گمرک چه مشکلاتی وجود دارد؟

گمرک ماشین‌آلات معدنی را بعضا به عنوان ماشین‌آلات خط تولید درنظر نمی‌گیرد. حوزه حمل‌ونقل در جهان به عنوان یک صنعت مجزا شناخته می‌شود. هرآنچه ارزش‌افزوده‌ای ایجاد کند را تولید می‌دانیم و در اقتصاد فعالیت‌هایی که سبب تغییر در شکل (مانند تجهیزات و ماشین‌آلات خط تولید که سنگ را به کنسانتره و گوجه را به رب تبدیل می‌کند) و تغییر در مکان (وقتی ماده معدنی را جابه‌جا می‌شود، ارزش‌افزوده بیشتری را تولید می‌کند)، تولید نامیده می‌شود.

در نتیجه ماشین‌آلات معدنی که خاک را از دل معدن بیرون می‌کشند، ماشین‌آلاتی که آن را ذخیره و حمل می‌کنند و نهایتا در سنگ‌شکن خالی می‌کنند، با تغییر محل مواد معدنی ارزش افزوده‌ای ایجاد می‌کند و ماشین‌آلات معدنی هم بخشی از ماشین‌آلات تولید هستند پس گمرک هم باید نگاهش را به ماشین‌آلات تغییر دهد و آنها را در قالب ماشین‌های سواری نبیند.

بعضی اوقات تولید را تغییر در زمان می‌دانند، پس عرضه یک محصول را در یک مقطع زمانی دیگری انجام می‌دهید و این ارزش‌افزوده بیشتری را ایجاد می‌کند؛ مانند سیلوها سردخانه‌ها و... این هم معضلی است که باید برای رفع آن چاره‌اندیشی شود تا ماشین‌آلات معدنی را جزو ماشین‌آلات تولید بدانند.

عکس: روزگار معدن

هم‌اندیشی طرح تحول زمین‌شناسی و اکتشاف ذخایر معدنی

هم‌اندیشی به‌منظور استفاده از دانش و تجربه پیشکسوتان و نخبگان حوزه اکتشاف سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور که طی سالیان گذشته عهده‌دار مسئولیت و صاحب تجربه و دانش در بخش اکتشاف بوده‌اند، در محل این سازمان برگزار شد.

به گزارش ایراسین، گفتنی است؛ طرح تحول زمین‌شناسی و اکتشافات ذخایر معدنی که از سال گذشته توسط سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور در حال انجام است، دارای گستردگی و تنوع لایه‌های اطلاعاتی است که جهت دستیابی به اهداف از لحاظ کمی و کیفی نیاز به بررسی و مطالعه بیشتر دارد که بر همین اساس نشست با پیشکسوتان و نخبگان حوزه اکتشاف سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور برگزار شد.

طرح تحول زمین‌شناسی و اکتشافات ذخایر معدنی کشور توسعه مناطق کم‌برخوردار و در راستای رونق بخش معدن، تولید اشتغال مولد با نگرش ویژه بر نیروی انسانی بومی، آمایش سرزمین در قالب کشف ذخایرجدید معدنی، افزایش بازدهی و کاهش موثر زمین تبدیل کانسار به معدن، تربیت نیروی انسانی متخصص بخش معدن (زمین‌شناسی و اکتشاف) در مناطق هدف پروژه تحول و ایجاد تحرک در بخش خصوصی (جامعه مهندسان مشاور) در حوزه زمین‌شناسی، اکتشاف و آزمایشگاه‌های علوم زمین از طریق برونسپاری فعالیت‌ها را به عنوان اهداف مورد نظر در دستورکار خود قرار داده است.

درحال‌حاضر با ویرایش جدید طرح تحول زمین‌شناسی و اکتشافات ذخایر معدنی کشور مقرر شد طی برنامه‌ای ۳ ساله با اولویت تهیه و تولید اطلاعات پایه در ۱۴۰۰ عنوان نقشه یک‌پنجاه‌هزارم در ۳ لایه اطلاعاتی زمین‌شناسی، زمین‌شناسی اقتصادی و زمین‌شناسی ژئوشیمیایی و انجام حدود ۲ میلیون کیلومتر پرواز خطی ژئوفیزیک هوایی تا پایان سال ۱۴۰۳ انجام شود.

این طرح با بهره‌گیری از تمام ظرفیت‌ها و با مشارکت تمام مولفه‌های دولتی بخش معدن شامل سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور، سازمان توسعه و نوسازی معادن (ایمیدرو) و همچنین معاونت معدنی و فرآوری وزارت صمت انجام می‌شود و این بخش‌ها در تامین منابع و اجرای این طرح با یکدیگر همکاری می‌کنند.

شایان ذکر است؛ درحال‌حاضر مطالعات

طرح تحول زمین‌شناسی و اکتشافات ذخایر معدنی کشور که از مهر ماه سال ۱۴۰۰ در استان خراسان جنوبی آغاز شد، در مهر ماه سال ۱۴۰۱ به پایان رسید که خروجی این طرح در این استان شامل ۲۰ عنوان نقشه و در مجموع ۶۰ برگ در سه لایه مطالعاتی زمین‌شناسی، زمین‌شناسی اقتصادی و زمین‌شناسی ژئوشیمیایی تهیه شد و دستاوردهای آن در خراسان جنوبی در قالب نقشه‌ها و گزارشات منتشر شده است.

همچنین در استان کردستان از ۲۵ خرداد ماه امسال طرح تحول زمین‌شناسی و اکتشافات ذخایر معدنی کشورآغاز به‌کار کرده که در این استان نیز ۲۵ عنوان نقشه و در مجموع ۷۵برگ مطالعاتی تهیه خواهد شد که درحال‌حاضر حدود ۶۵ درصد پیشرفت در این پروژه حاصل شده و تقریبا عملیات صحرایی به اتمام رسیده است.

از سویی در استان آذربایجان غربی این طرح از شهریور ۱۴۰۱ در بلوک تکاب-مهاباد جهت تهیه ۱۲ عنوان نقشه در دو لایه اطلاعاتی ژئوشیمی و زمین‌شناسی در قالب ۲۴ ورقه آغاز شد که درحال‌حاضر پیشرفت حدود ۴۵درصد حاصل شده و همچنین پیش‌بینی، طراحی و اخذ مجوز برای انجام ۵۳ هزار کیلومتر خطی پرواز ژئوفیزیک هوایی برای منطقه تکاب-مهاباد در حال انجام است.

همچنین در حوزه مطالعات ژئوفیزیک هوایی انجام ۲۲ هزار کیلومتر پرواز خطی در منطقه دیواندره در استان کردستان پرواز به اتمام رسیده و طی ماه‌های آینده عملیات پردازش و تفسیر مطالعات ژئوفیزیک هوایی این استان انجام خواهد شد.

شایان ذکر است؛ مقصد بعدی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور در نیمه دوم امسال و در اوایل آذرماه توسعه طرح تحول زمین‌شناسی و اکتشافات ذخایر معدنی کشور در استان خراسان‌رضوی در منطقه بردسکن خواهد بود.

هنوز خبری از واردات ماشین آلات سنگین نیست

یک عضو کمیسیون انرژی مجلس گفت: هنوز خبری از اجرای مصوبه مجلس درباره واردات ماشین‌آلات سنگین و معدنی به کشور از سوی دولت نیست و درصددیم که اقداماتی انجام دهیم تا این واردات هر چه سریع‌تر انجام شود.

به گزارش خبرگزاری دانشجو، حجت‌الاسلام مجید ناصری نژاد بیان کرد: وقتی یک سیاست جدید در کشور وضع می‌شود، باید تمام جوانب آن سنجیده شود و به همین دلیل باید در سطح کلان سیاست‌گذاری کرد. ما نباید بخشی یا مقطعی یا به نفع یک قسمت خاص سیاست‌گذاری کنیم. به این صورت که یک قسمت را درست کنیم و چند قسمت دیگر از قبل آن خراب شوند. سیاست‌گذاری ممنوعیت واردات ماشین‌آلات معدنی نیز از همین دست سیاست‌ها بوده است. وی افزود: بخش معدن یکی از حوزه‌هایی است که سال‌های سال مغفول مانده است. ما از معادن مان خیلی بیشتر از این‌ها هم در زمینه استخراج و هم در زمینه فرآوری می‌توانستیم استفاده کنیم. متاسفانه خیلی کم و کُند از معادن مان استخراج می‌کنیم و این محصول استخراج شده هم به صورت خام صادرات می‌شود، که یک ضعف بزرگ برای جمهوری اسلامی ایران محسوب می‌شود، زیرا ما یک کشور معدنی هستیم. حجت‌الاسلام ناصری‌نژاد خاطرنشان کرد: نبود ماشین‌آلات معدنی هم یک مشکل دیگر ما است. ما برای اینکه بهتر از این معادن استفاده کنیم باید برآورد هزینه و فایده داشته باشیم یعنی مشخص کنیم که برای رسیدن به یک سود مشخص نیاز است که اقدام به واردات ماشین‌آلات کنیم یا خیر؟. این نماینده مجلس یازدهم تاکید کرد: بالاخره بحث ماشین و تولید این ماشین‌آلات در داخل یکی از نکاتی است که دلسوزان کشور معتقدند باید روی ساخت داخل آنها متمرکز شد و ما هم معتقدیم که تا جای ممکن باید از تولیدکننده داخل حمایت کرد تا تولیدات ماشین‌آلات داخلی تقویت شود. اما جایی که این ماشین‌آلات در دسترس نیست و امکان تولید آن هم در داخل امکان‌پذیر نیست نباید اصرار بیهوده به اجرای آن کرد. ناصری‌نژاد افزود: معتقدم برای رفع این مشکل باید تصمیماتی بگیریم تا از جهان و دنیا عقب نیفتیم و این منابع خدادادی را هم از بین نبریم. برای رفع این مشکل باید به صورت محدود و موقتی اجازه واردات ماشین‌آلات معدنی خارجی به کشور داده شود. یکی از راه‌هایی که ما می‌توانیم وابستگی کشور به درآمد نفتی را مقداری کم کنیم استفاده کشور از معادن مختلف است که می‌تواند امکان صادرات غیرنفتی و هم تامین نیاز داخل را فراهم کند. این نماینده مجلس یازدهم در ادامه درباره میزان تقویت تولیدکننده داخلی با وضع ممنوعیت واردات توضیح داد: ممنوعیت واردات ماشین‌آلات معدنی در این چند سال متاسفانه نتوانست کیفیت تولید تولیدکننده داخلی این ماشین‌آلات را بالا ببرد و این مسئله یکی از نگرانی‌های ما است. زیرا ما در حوزه تولید ماشین چه سواری و چه سنگین خیلی هزینه داده‌ایم و مجلس و دولت از این تولیدکنندگان خیلی حمایت کرده‌اند.

اما باعث تاسف است که تولیدکننده خودروی داخلی ما نتوانسته به آن جایی که باید برسد، این مسئله برای ما جای نگرانی جدی دارد. ناصری نژاد در ادامه بیان کرد: البته ما نباید این مسیری که در این چند سال رفته‌ایم را تعطیل کنیم، اما حمایت از آنها باید به نوعی حمایت مشروط باشد. یک اقدام دیگر که وزارت صمت و دولت می‌تواند برای حمایت از معادن مخصوصا معادن کوچک مقیاس انجام دهد اعطای تسهیلات به آنها است. باید به این معدن داران تسهیلات داده شود تا آنها بتوانند ماشین‌آلات خود را به‌روز کنند مشکلاتشان را برطرف کنند تا به سوددهی برسند. وی خاطرنشان کرد: هنوز خبری از اجرای مصوبه مجلس درباره واردات ماشین‌آلات سنگین و معدنی به کشور از سوی دولت نیست و درصددیم که اقداماتی انجام دهیم تا این واردات هر چه سریعتر انجام شود.

رئیس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور:

خشکاندن دریاچه‌ها برای برداشت لیتیوم صحت ندارد

رئیس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور گفت: رو به خشکی رفتن دریاچه ارومیه هیچ ربطی به وجود یا عدم وجود منابع لیتیوم در آن ندارد، بلکه این مشکل ناشی از تغییرات اقلیمی و استفاده نادرست از منابع حوضه آب‌ریز عامل خشک شدن دریاچه‌ها است.

به گزارش ایراسین، علیرضا شهیدی اظهار کرد: رو به خشکی رفتن دریاچه ارومیه هیچ ربطی به وجود یا عدم وجود منابع لیتیوم در آن ندارد، بلکه این مشکل ناشی از تغییرات اقلیمی و استفاده نادرست از منابع حوضه آب‌ریز عامل خشک شدن دریاچه‌ها است.

وی با بیان اینکه لیتیوم ماده معدنی بسیار ارزشمندی است، افزود: دنیا در آینده به سمت و سوی توسعه اکتشافات آن خواهد رفت و وجود لیتیوم در مناطقی همچون گنبدهای نمکی، محتمل است و دلیل نمی‌شود برای اکتشاف آن بخواهیم دریاچه‌ای را خشک کنیم.

وی خاطرنشان کرد: اگر هم وجود لیتیوم در دریاچه ارومیه ثابت شود، باید مقیاس اقتصادی برای استحصال آن وجود داشته باشد تا به انجام عملیات پرداخت. لذا مطالبی که در فضای مجازی درخصوص خشکاندن دریاچه ارومیه به قصد برداشت لیتیوم عنوان می‌شود، به هیچ عنوان درست نبوده و تکذیب می‌شود.

همچنین سیدرضا محتشمی‌پور، معاون معدن و فرآوری موادمعدنی وزیر صمت نیز خشکاندن عمدی دریاچه‌های کشور نظیر دریاچه ارومیه برای استحصال لیتیوم (نوعی فلز قلیایی) را تکذیب کرد.

محتشمی‌پور تاکید کرد: اینکه عده‌ای عنوان می‌کنند دریاچه‌هایی نظیر ارومیه به منظور استحصال لیتیوم از عمد در حال خشک شدن هستند، موضوع بی‌ربطی است و باید گفت برای برداشت ذخایر لیتیم نیازی به خشک کردن جایی نیست.

وی با بیان اینکه بخش اصلی ذخایر لیتیوم در همه جای جهان در شورابه‌ها موجود است و ربطی به دریاچه ارومیه، قم و مانند آنها ندارد، خاطرنشان کرد: ذخایر بسیار خوب لیتیوم در جای جای کشور به‌ویژه شورابه‌ها، دریاچه قم، حاشیه خلیج‌فارس و... شناسایی شده است.

شایان ذکر است؛ خشکیدن دریاچه‌هایی مانند ارومیه، دریاچه نمک قم، بختگان، هامون و جازموریان در ایران که تقریبا از اواخر دهه ۷۰ نمایان شد، دلایل متعددی دارد که هر یک در جای خود قابل بررسی است. چندی است، شایعاتی در فضای مجازی منتشر شد که وجود منابع عظیم لیتیوم در کف این دریاچه‌ها را به عنوان یکی از دلایل توجه ناکافی به روند خشک شدن این منابع مهم طبیعی و تعلل در احیای آنها عنوان می‌کردند.

بیل hec ۳۷۰ هپکو رونمایی شد

مدیر بازاریابی شرکت هپکو گفت: بیل hec ۳۷۰ هپکو با حضور استاندار مرکزی، در چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی سنگ ایران در نیمور محلات رونمایی شد.

به گزارش ماین‌نیوز، حامد شفیعی در حاشیه نمایشگاه بین‌المللی سنگ نیمور محلات و آیین رونمایی از تولیدات جدید هپکو اظهار کرد: این بیل ۳۷ تنی از لحاظ عملیاتی در معادن سنگ و تمامی عملیات‌های معدنی قابلیت استفاده دارد.

وی افزود: این بیل با تکنولوژی فنی مربوط به هپکو و قطعات به روز دنیا تولید شده است و در همین لحظه می‌توان نمونه‌های خارجی مشابه آن را مقایسه کرد که از نظر قیمت، کیفیت و خدمات شرکت بهترین است.

شفیعی تصریح کرد: این دستگاه همواره وارد می‌شود، اما درحال‌حاضر تولید انبوه آن در دستورکار هپکو قرار دارد.

وی با تاکید بر اینکه این دستگاه درحال‌حاضر در معادن کشور در حال فعالیت است و از نظر نرخ کاملا رقابتی است و معادن از آن استقبال کرده‌اند، گفت: میزان صرفه جویی ارزی ارتباط بالایی با تیراژ تولید دارد و اگر حمایت داخلی از شرکت صورت گیرد، می‌توان ۳۰ درصد صرفه‌جویی به واسطه این دستگاه در کشور رقم زد.

شفیعی اضافه کرد: تا پایان امسال ساخت حدود ۴۰ دستگاه از این بیل در دستور کار است و سال آینده نیز ۱۰۰ دستگاه تولید می‌شود. خوشبختانه بیشترین مشتریان هپکو مربوط به بخش خصوصی است که استقبال و اعتماد بالایی به هپکو کرده‌اند.

ثبت‌نام برای نخستین دوره تربیت تکنسین مهارتی سنگ‌های تزئینی

مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران (وابسته به ایمیدرو) برای ثبت‌نام نخستین دوره تربیت تکنسین مهارتی سنگ‌های تزئینی و کارخانه‌های سنگ بری فراخوان داد.

به گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران در نظر دارد در راستای تحقق نقشه راه معدن و با هدف توسعه آموزش‌های مهارتی، دوره آموزشی استخراج سنگ‌های تزئینی و کارخانه‌های سنگبری را با همکاری دانشگاه ارومیه، سازمان فنی حرفه‌ای و خانه معدن آذربایجان غربی برگزار می‌کند.

این دوره آموزشی برای شرکت کنندگان، رایگان بوده و ایمیدرو هزینه‌های مربوطه را تامین می‌کند.

علاقه‌مندان برای ثبت‌نام از (۲ مهر تا ۵ آبان ۱۴۰۱ می‌توانند به سایت اداره فنی حرفه‌ای استان آذربایجان غربی با لینک portaltvto.com مراجعه کنند.

شرایط لازم برای ورود به این دوره شامل داشتن دیپلم در ریاضی فیزیک، علوم تجربی یا هنرستان، حداکثر ۳۵سال سن، کارت پایان خدمت، شاغل یا مایل به اشتغال در معادن بخش خصوصی و برخورداری از شرایط فیزیکی مناسب است.

این دوره آموزشی طی ۲۰۰ ساعت از نیمه دوم آبان ۱۴۰۱ در استان آذربایجان غربی (بخش نظری در دانشگاه ارومیه و اداره فنی حرفه‌ای و بخش عملی در معادن سنگ‌های تزئینی) تشکیل می‌شود.

در بررسی «روزگارمعدن» از آلودگی بصری معدنکاری مطرح شد

انتظار بی‌پایان برای ترمیم زخم طبیعت

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

کارشناسان محیط‌زیست می‌گویند توسعه نیازمند زمین است و بدیهی‌ترین ویژگی توسعه، تغییر کاربری اراضی و به‌تبع آن، آلودگی سیمای سرزمین است. بدیهی است، معدنکاری یکی از مخرب‌ترین فعالیت‌های صنعتی در حوزه محیط‌زیست است. فعالیت‌های معدنی علاوه بر آسیب‌های جبران‌ناپذیری که به منابع طبیعی وارد می‌کنند، موجب آلودگی بصری هم می‌شوند و مناظر و چشم‌اندازها را از حالت طبیعی خارج می‌کنند و مثل زخمی ناسور بر چهره زمین می‌مانند. این آسیب که به‌طورمعمول بسیار پررنگ و بازگشت‌ناپذیر است، علاوه بر اینکه روح و روان جمعیت ساکن در محدوده را می‌آزارد، تیشه‌ای به ریشه صنعت گردشگری است.

گزارش امروز «روزگارمعدن» به اختلال سیمای سرزمین بر اثر معدنکاری اختصاص یافته است. آنچه در پی می‌آید، نقطه‌نظرات احمد جمشیدی، دانشیار معدن و محیط‌زیست و تورج فتحی، معاون دفتر حفاظت آب و خاک سازمان محیط‌زیست درباره این موضوع است. با ما همراه باشید.

پیش‌بینی راهکارها

احمد جمشیدی ـ دانشیار معدن و محیط‌زیست:

در ابتدای کار و زمانی که معدنکار می‌خواهد مجوز بگیرد، باید برنامه مدیریت محیطی داشته باشد که یکی از آیتم‌های آن mine closure یا برنامه بستن معدن است.

بسته به اینکه قرار است معدنکاری به‌صورت روباز یا زیرزمینی انجام شود، باید در برنامه اولیه، راهکارهای احیا پیش‌بینی شود. برای مثال، اگر معدنکاری به‌صورت زیرزمینی باشد، باید معلوم شود که چه اتفاقی قرار است برای حفره‌ها و تونل‌ها بیفتد و چگونه قرار است پر شوند.

چگونه باید از ریزش احتمالی معدن جلوگیری کرد و اگر معدن روباز است، بسته به مقیاس آن، چه برنامه‌ای برای آن در نظر گرفته شده است. بعد از دوره بهره‌برداری، چگونه پایداری شیب تثبیت می‌شود، (در دوره بهره‌برداری چون تردد وجود دارد و حمل‌ونقل تولیدات انجام می‌گیرد، به‌طورمعمول پایش، به‌ویژه پایش شیب بادقت انجام می‌شود)، اما بعد از آن، قرار است چه اتفاقی رخ دهد؟ آیا می‌توان محدوده را به منطقه گردشگری تبدیل کرد یا خیر، یا چه برنامه‌ای برای رواناب جمع‌شده در گودال عظیم یا پیت معدنی دارند.

در مجموع، معدنکار باتوجه به نوع کار خود باید درباره تبعاتی که برای محیط‌زیست منطقه ایجاد می‌کند، برنامه داشته باشد. روش درست و اصولی این است که از ابتدای کار یعنی زمانی که معدنکار می‌خواهد مجوز بهره‌برداری بگیرد، باید برنامه محیط‌زیستی خود را ارائه دهد، اما اگر این طرح ارائه نشده باشد، باید در هنگام پایان کار برنامه‌ای برای بستن معدن به‌اجرا درآورد.

▣ احیای بعد از اتمام

قاعده این است که بعد بهره‌برداری از هر منطقه یا زون، به‌طورحتم عملیات ترمیم و احیا انجام شود، زیرا وقتی پوشش گیاهی صدمه می‌بیند، خاک مستعد فرسایش می‌شود و به‌تبع آن ریزگرد و انواع آلودگی‌ها منتشر خواهد شد، پس معدنکار باید به‌محض پایان بهره‌برداری از یک زون معدنی برای احیا و ترمیم پوشش گیاهی اقدام کند.

▣ هم‌نگاه‌مهندسی‌وهم‌محیط‌زیستی

باید به مسئله ترمیم و احیا، هم نگاه مهندسی داشت و هم نگاه محیط‌زیستی. در بعضی موارد می‌شود همزمان برای احیای بافت آسیب‌دیده اقدام کرد، اما در برخی موارد تا زمان بسته‌شدن معدن نمی‌توان هیچ کاری انجام داد، زیرا از نظر مهندسی امکان‌پذیر نیست.

گاهی برنامه استخراج به‌گونه‌ای است که در چند زون همزمان انجام می‌شود و وقتی کار در یکی از این زون‌ها به‌پایان می‌رسد، دیگر با آن کاری ندارند.

در این موارد، می‌توان بعد از پایان استخراج در یکی از زون‌ها برای احیا و بازسازی محدوده آسیب‌دیده اقدام کرد و دیگر منتظر نماند تا دوره بهره‌برداری از کل محدوده تمام شود، همین‌طور زمانی که در کنار معدن کارخانه و سد باطله وجود دارد، معدنکار می‌تواند همزمان با دوره بهره‌برداری نسبت به رعایت الزامات محیط‌زیستی سد باطله اقدام کند.

اما در بسیاری از مواقع نمی‌شود. برای مثال بر اثر معدنکاری گودال یا پیت بزرگی ایجاد می‌شود و نمی‌توان برای آن کاری کرد، پس به‌ناچار باید منتظر بمانیم تا کار تمام شود.

▣ احداث فضای سبز جایگزین

معدن و کارخانه نباید در مجاورت شهرها و مراکز جمعیتی باشند، زیرا تکنولوژی‌های موجود نمی‌توانند مانع از انتشار انواع آلاینده‌ها و ریزگردها به مناطق مسکونی شوند، بنابراین برای معادنی که مطمئن هستیم تا شعاع چند کیلومتری ریزگرد منتشر می‌کنند، نباید مجوز صادر شود، زیرا مزارع، باغات، مراتع و به‌طور کلی تمام محدوده اطراف خود را به‌شدت تحت‌تاثیر قرار می‌دهند. درباره معادنی که از قدیم در مجاورت شهرها یا مناطق مسکونی وجود داشته‌اند، ۲ کار می‌توان انجام داد. اگر استخراج آنها تمام شده است، می‌توان نسبت به احیای منطقه یا احداث فضای سبز جدید و ترمیم بافت آسیب‌دیده اقدام کرد، اما اگر این کار به هر دلیلی شدنی نباشد، می‌توان در ناحیه دیگری فضای سبزی جدید ایجاد کرد تا چشم‌انداز و مناظر تا حد امکان جایگزین شود.

معدنکار مسئول است

تورج فتحی ـ معاون دفتر حفاظت آب و خاک سازمان محیط‌زیست:

براساس قوانین و مقررات موجود، رسیدگی به موضوع آلودگی بصری و تخریب چشم‌اندازها برعهده ۴ ارگان مختلف است.

اول خود معدنکار؛ در درجه اول بهره‌بردار معدن در این زمینه مسئولیت دارد. بعد وزارت صمت است که مجوز فعالیت‌های معدنی را صادر می‌کند. ۲ دستگاه دیگری، که به‌شکل غیرمستقیم درگیر موضوع هستند، عبارتند از: سازمان محیط‌زیست و وزارت جهاد کشاورزی و زیرمجموعه‌های آن. این ۴ بخش هرکدام در جایگاه خود مسئولیت دارند.

بهره‌بردار باتوجه به طرحی که برای استخراج ماده معدنی پیش‌بینی می‌کند، باید درباره موضوع تخریب چشم‌انداز طبیعی و نحوه ترمیم آن پیش‌بینی‌های لازم را انجام دهد،به‌عنوان مثال استخراج زیرزمینی یکی از روش‌هایی است که می‌توان از آن برای جلوگیری از به‌هم‌ریختگی مناظر بهره برد و جلوی تغییر شرایط طبیعی و مورفولوژی منطقه را گرفت، پس اگر محدوده معدنکاری به‌شکلی است که استخراج با روش‌های زیرزمینی از نظر فنی و اقتصادی ممکن باشد، نباید از روش‌های روباز استفاده کرد، چون چشم‌اندازها را به‌شدت تغییر می‌دهد و مناظر ناخوشایندی ایجاد می‌کند.

در نتیجه، خود معدنکار است که بیشترین مسئولیت را در برابر ایجاد چشم‌اندازهای بد یا ناموزون ناشی از فعالیت‌های معدنی دارد.

▣ نظارت بر ترمیم و احیا

اگر منطقه معدنکاری دارای چشم‌اندازهای بدیع و بسیار خاص باشد، باید زمانی که مجوز فعالیت‌های معدنی صادر می‌شود، به معدنکار تذکر دهند که تلاش کند در حد امکان چشم‌انداز منطقه آسیب نبیند و با ارائه طرح مناسب در این زمینه حداکثر تلاش خود را به‌کار بندد تا چشم‌انداز بدیع منطقه از بین نرود و ویژگی‌های طبیعی به‌هم نخورد.

اگر چشم‌اندازها بسیار خاص باشند،برای مثال چشم‌اندازهای ناشی از گنبدهای نمکی یا چین‌خوردگی‌های رنگارنگ لایه‌های رسوبی باید سختگیری‌ها بیشتر و نظارت شدیدتر باشد. در این گونه موارد، فوق‌العاده اهمیت دارد و معدنکار باید تا جای ممکن برای حفظ چشم‌اندازها، روش استخراج زیرزمینی را در اولویت قرار دهد.

اما اگر شرایط ماده معدنی به‌گونه‌ای باشد که استخراج زیرزمینی میسر نشود یا حداقل درباره آن ماده معدنی خاص معمول نباشد، باید در طرح استخراج خود به‌گونه‌ای عمل کند که حداقل تخریب به‌بارآید و با طرح‌های بازسازی و احیای محدوده تا حد زیادی آسیب‌ها را جبران کند.

▣ دوره انتظار برای ترمیم

در سال‌های اخیر پروژه‌هایی که مشمول مطالبات ارزیابی سازمان محیط‌زیست قرار می‌گیرند و باید مجوز سازمان محیط‌زیست را اخذ کنند، به‌ویژه درباره معادن فلزی یا معادنی که میزان ذخیره آنها قابل‌توجه است و مقیاس متوسط یا بزرگ دارند، سازمان حفاظت از محیط‌زیست در صورت‌جلسه مجوز ارزیابی زیست‌محیطی، موارد و ضروریات بازسازی را قید می‌کند و معدنکار مکلف است طرح‌های بازسازی را همزمان با شرایط استخراج به‌اجرا درآورد.

همین‌طور در معادنی که باز می‌شوند و بعد از مدتی راکد می‌مانند، معدنکار مکلف است نسبت به اجرای طرح‌های بازسازی اقدام کند. این تغییرات کمابیش از اواسط دهه ۹۰ انجام گرفته است و سازمان برای صدور کلیه مجوزهای معدنی، این قید را در صورت‌جلسه کمیته ملی ارزیابی اعمال می‌کند.

▣ در محدوده شهرها

اگر امروز بنا باشد برای معدنی در نزدیکی تهران مجوزی صادر شود، به‌طورقطع سازمان محیط‌زیست و منابع‌طبیعی روی موضوع تغییر چشم‌اندازها سختگیری خواهد کرد و معدندار باید برنامه‌ها و طرح‌هایی ارائه کند و تعهد دهد که با اجرای طرح‌های احیا و بازسازی، چشم‌اندازها را ترمیم کند.

▣ مسئله معادن قدیمی

معادن متروک یا قدیمی مثل توف که در بالادست سعادت‌آباد واقع شده یا سیمان‌تهران که در جنوب تهران قرار دارد، جزو معادن قدیمی هستند که سال‌ها قبل فعالیت خود را آغاز کرده‌اند.

درباره این معادن باید وزارت صمت تصمیم‌گیری کند و معادنی را که درحال فعالیت هستند، ملزم به اجرای طرح‌های بازسازی و ترمیم کند.

سازمان محیط‌زیست یا وزارت جهاد فقط در مرحله صدور مجوز اولیه می‌توانند ملاحظات یا تعهداتی را برای معدنکار یا بهره‌بردار در نظر بگیرند، اما وقتی مجوزی صادر شد، تنها دستگاهی که اجازه اعلام‌نظر دارد، وزارت صمت است و باتوجه به ملاحظات موجود، می‌تواند برای معدنکار الزاماتی ایجاد تا طرح‌های بازسازی و ترمیم چشم‌اندازها را تهیه و اجرا کند.

▣ مشکل زیربنایی

در حوزه فعالیت‌های معدنی، مسائل و مشکلاتی در زمینه قانون‌گذاری وجود دارد که باوجود اصلاح چندباره قانون معادن کشور، همچنان حل‌نشده باقی مانده است. آلودگی بصری ناشی از معدنکاری یکی از همین مشکلات است. پس به قول معروف آب از سرچشمه گل‌آلود است.

این موضوع باید در بخش قانون‌گذاری موردتوجه قرار گیرد و الزامی برای معدنکاران ایجاد شود که طرح‌های بازسازی و احیای همزمان را از مرحله طراحی معدن تا بستن آن پیش‌بینی و اجرا کنند؛ تا در زمانی که مجوز بهره‌برداری صادر و عملیات معدنی آغاز می‌شود، طرح‌ها قابلیت اجرایی شدن داشته باشند و تحت‌نظر مراجع قانونی قرار گیرند.

بنابراین در حال حاضر که قانون معادن در مجلس در دست بررسی است، باید به این موضوع توجه شود و به‌شکل قانون درآید تا بتوان در آیین‌نامه اجرایی و دستورالعمل‌های ذیل آن، جزئیات طرح‌های بازسازی و احیا (که یکی از زیرمجموعه‌های آن اصلاح چشم‌اندازها است) را مشخص کرد و مسئولیت‌های قانونی مناسب برای همه معادن (از روباز و زیرزمینی گرفته تا آنهایی که نزدیک بافت شهرها و مراکز جمعیتی یا در چشم‌اندازهای زیبا و بدیع طبیعی قرار دارند) همه در قانون، جایگاه مناسبی پیدا و متولیان امر و دستگاه‌های حاکمیتی و نظارتی بتوانند براساس قوانین موجود به وظایف خود عمل کنند.

سخن پایانی

باوجود اینکه معدن و معدنکاری اهمیت بسیار زیادی دارد، اما حفظ دارایی‌های طبیعی، محیط‌زیست، مناظر و چشم‌اندازهای بدیع و تکرارنشدنی اهمیتی به‌مراتب بالاتر دارد و حفظ دارایی‌های تکرارناپذیر طبیعی را باید به‌عنوان فریضه‌ای ملی در صدر همه اقدامات‌مان قرار دهیم، زیرا بدون طبیعت از اساس ادامه حیات ممکن نیست. می‌گویند در کشوری مثل استرالیا، که یکی از بزرگ‌ترین ذخایر معدنی فلزی و غیرفلزی را در خود جای داده است، تعداد زیادی از معادن اکتشاف‌شده، موردمطالعه قرار گرفته و تعیین ذخیره‌شده وجود دارند که موردبهره‌برداری قرار نمی‌گیرند و استدلال آنها این است که حفظ محیط‌زیست و شرایط ریخت‌شناسی (مورفولوژی) طبیعی برای ما اهمیت بیشتری دارد.

ضرورت حمایت صنایع معدنی از رویکرد جدید هپکو

استاندار مرکزی گفت: بخش خصوصی و صنایع معدنی کشور باید به تغییر رویکرد در شرکت هپکو توجه داشته باشند و از راهبرد جدید آن و تولید ماشین‌آلات معدنی در این شرکت حمایت کنند.

به گزارش ایسنا، فرزاد مخلص‌الائمه در حاشیه برگزاری نمایشگاه بین‌المللی سنگ نیمور محلات و آیین رونمایی از بیل ۳۷۰ hec شرکت هپکو اظهار کرد: تولیدات جدید هپکو در چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی سنگ ایران در نیمور محلات به عنوان یکی از ۵ نمایشگاه برتر سنگ جهان رونمایی شد.

وی افزود: در این نمایشگاه بالغ بر ۵۰۰ فعال حوزه سنگ حضور دارند که این آمار نسبت به

سال‌های گذشته افزایش داشته است و در کنار آنان، صنایع مادر و بزرگ استان ازجمله هپکو نیز حاضر هستند.

استاندار مرکزی با قدردانی از بخش خصوصی که به توانمندی و ظرفیت شرکت‌های بزرگ استان ازجمله هپکو اعتماد دارد، گفت: بخش خصوصی و صنایع معدنی کشور باید به تغییر رویکرد در شرکت هپکو توجه داشته باشند و از راهبرد جدید آن و تولید ماشین‌آلات معدنی در این شرکت حمایت کنند.

از معادن کشور دعوت می‌کنیم که از این تغییر رویکرد استقبال کنند و امیدواریم این شرکت نیز به موقع سفارشات خود را تحویل دهد.

وی تصریح کرد: مسلما بخشی از نیاز کشور توسط هپکو قابل تامین است و برای بخش دیگر نیز می‌توان واردات انجام داد.

در حوزه خدمات پس از فروش ماشین‌آلات معدنی باید گروه‌های خدماتی نیز فعال شوند. توجه دولت و بخش خصوصی به صنایع می‌تواند رونق تولید را رقم بزند.

استانداد مرکزی اضافه کرد: نسبت به تامین ماشین‌آلات با استفاده از ظرفیت داخل مصر هستیم و این سیاست دولت است که از توان داخل استفاده شود.

ظرفیت تقاضای ماشین‌آلات معدنی در کشور فراتر از ظرفیت تولید در هپکو است، ولی این شرکت باید پا به پای تقاضا حرکت کرده و ظرفیت تولید را افزایش دهد.

روزگار معدن

صنایع فلزی و غیرفلزی

۴ یکشنبه
۲۴ مهر ۱۴۰۱
۱۹ ربیع‌الاول ۱۴۴۴
۱۶ اکتبر ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۹۳۸

نخستین طرح پیشرانان پیشرفت ایران در آستانه افتتاح

نخستین طرح از مجموعه ۴۸ طرح پیشرانان پیشرفت ایران توسط شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات افتتاح می‌شود.

به گزارش ایراسین، به مناسبت سالروز تفاهمنامه همکاری وزارت نیرو و وزارت صنعت، معدن و تجارت در زمینه ایجاد حداقل ۱۰ هزار مگاوات ظرفیت جدید نیروگاهی از طریق احداث نیروگاه جدید و تکمیل سیکل نیروگاه‌های موجود توسط شرکت‌های صنعتی و معدنی جلسه‌ای با حضور سید رضا فاطمی امین و علی‌اکبر محرابیان وزرای صمت و نیرو برگزار شد.

محمدحسین قائمی‌راد، معاون برنامه‌ریزی، بودجه و نظارت شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در این خصوص اظهار کرد: طرح‌های پیشرانان پیشرفت ایران مرکب از ۴۸ پروژه بزرگ صنعتی کشور است که از این بین ۷ طرح از آن متعلق به شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات است.

وی بیان کرد: یکی از این ۷ طرح، ایجاد و راه‌اندازی دو واحد گازی ۱۸۳ مگاواتی (مجموعا ۳۶۶ مگاوات) در استان سمنان است که واحد اول آن، در مرداد ماه سنکرون شد و درحال‌حاضر آماده افتتاح است و ما در حال انجام هماهنگی با وزرات نیرو و ایمیدرو هستیم تا به زودی شاهد افتتاح این واحد باشیم.

معاون برنامه‌ریزی، بودجه و نظارت شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات با اشاره به اینکه واحد ۱۸۳ مگاواتی دوم این پروژه در آذر ماه سنکرون و تا پایان سال ۱۴۰۱ افتتاح می‌شود، گفت: با افتتاح این دو واحد مجموعا ۳۶۶ مگاوات برق به شبکه برق کشور اضافه می‌شود.

قائمی راد تصریح کرد: پروژه‌های مختلف صنعتی نیاز به تامین انرژی دارند و براساس تفاهمنامه موجود با وزارت خانه‌های صمت و نیرو، شرکت هایی که تولیدکننده برق هستند به شرط تامین برق شرکت‌های تابعه خود، دچار قطعی برق نخواهند شد.

معاون برنامه‌ریزی، بودجه و نظارت ومعادن بیان کرد: این دو واحد گازی به ظرفیت مجموعا ۳۶۶مگاوات، برق هر ۶ پروژه پیشران دیگر این مجموعه را تامین می‌کند.

شایان ذکر است که این طرح نخستین طرح از پروژه‌های پیشرانان پیشرفت کشور است که افتتاح خواهد شد و توسط هلدینگ پویا انرژی به بهره‌برداری می‌رسد.

فولاد کاوه جنوب کیش پیشرو در صنعت

به مناسبت سالروز تاسیس شرکت فولاد کاوه جنوب کیش (سهامی عام)، مدیرعامل این شرکت به همراه معاونان خود در نشستی صمیمانه، به گفت‌وگو با کارکنان پرداختند.

به گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد کاوه جنوب کیش، علی دهاقین در ۲ نشست با سطوح کارگری، مسائل کارگری این شرکت را تشریح و عنوان کرد: فولاد کاوه جنوب کیش به عنوان یکی از شرکت‌های پیشرو و موفق در صنعت فولاد شناخته می‌شود که این افتخارات با تلاش تمامی سطوح سازمان محقق شده است. وی افزود: افتخاراتی همچون صادرات به پشتوانه استمرار تولید صورت گرفته و نشان از تلاش‌های شبانه‌روزی یکایک شما فعالان عرصه تولید است که همین جا تشکر و قدردانی خود را از تمام شما عزیزان اعلام می‌کنم.

در ادامه این نشست که با حضور سطوح کارگری شرکت فولاد کاوه جنوب کیش برگزار شد، تعدادی از کارگران با حضور در پشت تریبون مسائل، مشکلات و پیشنهادات خود را مطرح کردند.

در انتهای این نشست صمیمی در راستای تحقق خواسته‌های کارکنان و تسهیل امور، مدیرعامل شرکت فولاد کاوه جنوب کیش به مسائل مطرح شده پاسخ و پیشنهاد داد برای تسریع در مرتفع شدن مشکلات و رسیدن به ظرفیت اسمی طی جلسات ماهانه، موضوعات بررسی و اجرایی شود.

وی یادآور شد: امید است با تشکیل کمیته‌های مشارکتی با حضور کارکنان، روزبه‌روز شاهد پیشرفت و توسعه در تمامی فرآیندها و سطوح سازمان باشیم و انتظار می‌رود بلوغ سازمانی با همت کارگران زحمت‌کش، مدیران برنامه‌محور و دیگر دست‌اندرکارانی که تولید منوط به مساعدت‌های آنها است، روند روبه‌رشدی داشته باشد و این سازمان با قوت و همت شما عزیزان همچون گذشته، قله‌های موفقیت و پیشرفت را فتح کند.

عکس: روزگار معدن

صعود ایران به جایگاه پنجم رنکینگ جهانی ذخایر مس

گروه معدن

معاون توسعه و اکتشافات شرکت ملی صنایع مس ایران از صعود افتخارآفرین ایران بر جایگاه پنجم رنکینگ جهانی ذخایر مس در سال تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین با همت سخت کوشان شرکت ملی صنایع مس ایران خبرداد.

به گزارش ایراسین، بهروز رحمتی گفت: در طول چند دهه اخیر این نخستین‌باری است که رتبه ایران در زمینه ذخایر معدنی با ۲ پله صعود به جایگاه بی‌نظیر پنجم دنیا ارتقاء یافته است.

وی با عنوان این که ایران پیش از این، رتبه هفتم بزرگ‌ترین دارندگان ذخایر جهانی مس دنیا را در اختیار داشت، گفت: با اکتشافات اخیر در معدن مس سونگون و افزوده شدن بالغ بر یک میلیارد تن ذخیره جدید به معدن مس سونگون در استان آذربایجان شرقی و همچنین کشف ذخایر جدید در سایر معادن شرکت ازجمله معادن مس سرچشمه، میدوک و معدن جدید سریدون در نزدیکی معدن عظیم مس سرچشمه در استان کرمان، حجم ذخایر شرکت مس از ۱۸ میلیارد تن به ۱۹ میلیارد تن ذخیره معدنی مس افزایش یافت.

وی افزود: در پی این نتایج اکتشافی، رتبه کشورمان براساس آخرین گزارش موسسه زمین‌شناسی امریکا (USGS، ۲۰۲۲) بعد از کشورهای شیلی، استرالیا، پرو و روسیه به ردیف پنجم صعود کرده است.

به گفته وی، جمهوری اسلامی ایران با تکیه بر آخرین اکتشافات صورت‌گرفته توسط شرکت ملی مس، با بیش از ۵۴ میلیون تن مس محتوی منابع اندازه‌گیری شده و نشان‌داده شده، با عبور از کشور مکزیک (رتبه ششم) و امریکا (رتبه هفتم) مقتدرانه در جایگاه پنجم قرار گرفته است.

ثبت رکورد بی‌سابقه ۷۶ هزار متر حفاری اکتشافی

وی با بیان اینکه از ابتدای امسال تاکنون بیش از ۷۶ هزار متر حجم عملیات حفاری اکتشافی شرکت مس بوده است، بیان کرد: انشاءالله تا پایان امسال رکورد تاریخ اکتشافات در حوزه حفاری اکتشافی شرکت ملی مس را خواهیم شکست و پیش‌بینی می‌شود با وجود مشکلات ناشی از فرسودگی ناوگان حفاری کشور و سایر مشکلات متداول در حوزه اکتشافی کشور که عمده شرکت‌ها با آن روبه‌رو هستند، بین ۱۵۰ تا ۲۰۰ هزار متر حفاری در امسال صورت پذیرد. شایان ذکر است، سال گذشته میزان حفاری‌های اکتشافی شرکت مس ۱۳۰ هزار متر بوده است.

معاون توسعه و اکتشافات شرکت ملی مس با تاکید بر اینکه اکتشافات سنگ بنا و نخستین و مهم‌ترین حلقه در توسعه پایدار صنعت مس است، تصریح کرد: با توجه به اینکه هیچ شرکت معدنی در کشور پیدا نخواهید کرد که تاکنون به مانند شرکت مس عملیات حفاری اکتشافی را در این مقیاس انجام داده باشد، این موفقیت را شایسته تقدیر و سپاس از کلیه همکاران شرکت مس به ویژه همکاران جوان و دانش‌محور حوزه اکتشافات و توسعه ذخایر معدنی دانست.

رحمتی در ادامه به ثبت رکورد روزانه حفاری اکتشافی در متراژ ۷۲۸ متر برای نخستین بار اشاره کرد و اظهار کرد: بسیار مفتخریم که به استحضار سهامداران شرکت و کارکنان شرکت ملی صنایع مس ایران و فعالان حوزه اکتشافی کشور برسانیم که در امسال در سایه الطاف و عنایات خداوند متعال و با حمایت همه‌جانبه همکاران و مدیریت ارشد شرکت توانستیم به رکورد بالاترین میزان حفاری اکتشافی روزانه در تاریخ اکتشافات شرکت مس به میزان بیش از ۷۲۸ متر در روز ۲۶ شهریور ۱۴۰۱ دست یابیم که توفیق بسیار بزرگی برای شرکت به‌شمار می‌رود.

شرکت ملی مس پرچمدار رکورد در حوزه تولید

معاون توسعه و اکتشافات شرکت مس در حوزه تولید نیز آمارهای جدیدی را اعلام کرد و افزود: در ۶ ماهه نخست امسال بالغ بر ۶۱۵هزار تن کنسانتره مس تولید کرده‌ایم که نسبت به برنامه رشد ۷ درصدی داشته است. همچنین میزان تولید ۶ ماهه در مقایسه با مدت مشابه سال قبل نشان دهنده رشد بیش از ۹ هزار تنی تولید کنسانتره است.

وی تصریح کرد: بدین‌ترتیب امسال برنامه‌ریزی کردیم رکورد تازه‌ای در تاریخ تولید کنسانتره شرکت ثبت کنیم و در صورت تحقق آن، این رویداد مهم و بی‌نظیری محسوب می‌شود، چراکه با وجود مشکلات کشور در حوزه تامین برق این توفیق حاصل می‌شود.

معاون توسعه شرکت مس میزان تولید کاتد شرکت را در شش ماهه نخست امسال ۱۴۳۳۰۰تن اعلام کرد و گفت: در این حوزه رشد ۸ درصدی نسبت به برنامه داشته‌ایم و مقایسه آن با مدت مشابه سال قبل نیز نشان دهنده افزایش تولید است. همچنین با تولید ۱۴۷ هزار تن مس محتوی معدنی رشد ۶ درصدی را نسبت به برنامه ثبت کرده‌ایم. به گفته رحمتی شرکت ملی صنایع مس ایران از ابتدای سال تاکنون بیش از ۴۵۱هزار تن اسید سولفوریک به‌عنوان محصولی که برآیند صنعت سبز صنعت مس است تولید کرده که رکورد تاریخی در تولید این محصول شرکت محسوب می‌شود.

معاون توسعه و اکتشافات شرکت ملی مس به عملکرد شرکت در حوزه فروش در شش ماهه نخست امسال اشاره کرد و گفت: سال گذشته کل حجم فروش ۶ ماهه نخست، ۳۵ هزار میلیارد تومان بوده که امسال در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته به ۴۳ هزار میلیارد تومان افزایش یافته است که نسبت به مدت مشابه سال قبل با وجود کاهش ۲۵ درصدی نرخ جهانی مس، رشد ۲۰ درصدی در فروش را نشان می‌دهد.

رحمتی با در نظر گرفتن شرایط جهانی و کاهش نرخ جهانی مس نسبت به سال گذشته، حجم فروش شرکت مس را دستاوردی ارزشمند و حائز اهمیت ارزیابی کرد.

وی عنوان کرد: سال گذشته «مس» در بازار بورس لندن (LME) رکورد نرخ ۱۰ هزار و ۸۰۰دلار را به عنوان بالاترین نرخ جهانی مس در یک قرن اخیر ثبت کرد، اما الان که با شما صحبت می‌کنم نرخ جهانی مس به دلیل شرایط رکورد تورمی حاکم بر دنیا در حدود ۷ هزار و ۵۰۰ دلار است. در واقع، این توفیق بزرگ در حالی به‌دست آمده است که بیش از ۲۵ درصد کاهش نرخ جهانی مس را طی چند ماه اخیر تجربه کرده‌ایم.

وی با بیان اینکه با وجود این شرایط باز هم از ابتدای سال تاکنون در بخش فروش با افزایش ۲۰درصدی فروش شرکت مواجه بوده‌ایم گفت: این دستاورد با کوشش همه همکاران به ویژه همکاران حوزه فروش و بازاریابی به‌دست آمده که شایسته تقدیر می‌باشد.

رحمتی با بیان اینکه شرکت مس تقریبا در عمده حوزه‌ها رکوردهای پیشین را جابه‌جا کرده است و برکات زیادی برای سهامداران فراهم کرده، عنوان کرد: زمانی که حجم ذخایر معدنی مس افزایش می‌یابد در واقع ثروت سهامداران به‌عنوان مالکان و، ولی نعمتان اصلی شرکت نیز بیشتر می‌شود که خبر بسیار مسرت‌بخشی برای آنان است.

وی با بیان اینکه بنا به آمارها و ارقام عملکرد شرکت مس در تمام حوزه‌ها قابل تقدیر و قدردانی است گفت: نظرات افراد غیرمتخصص و عمدتا سیاسی در حوزه صنعت مس هزینه‌های زیاد و جبران‌ناپذیری برای شرکت به بار می‌آورد.

وی ضمن ابراز تاسف از بیان این گونه اظهارات در حوزه مس گفت: به جای هم‌افزایی به انتشار اخبار اشتباه و گزینشی و غیرکارشناسی می‌پردازند که به اعتقاد بنده؛ به عنوان کارشناسی که بیش از ۲دهه به صورت تخصصی در حوزه فلزات اساسی به‌ویژه صنعت مس فعالیت کردم؛ در شرایطی که کشور در آن قرار دارد و آحاد مردم نیاز به تزریق انرژی مثبت دارند، اینگونه نظرات غیرکارشناسی و بعضاً مغرضانه در راستای منافع ملی، شرکت و سهامداران نیست.

معاون توسعه و اکتشافات شرکت ملی مس با اشاره به اینکه در شرایطی به سر می‌بریم که شدیدترین تحریم‌های بی‌سابقه تاریخ که بر نوع بشر تاکنون توسط قدرت‌های استکباری وضع شده، اخیرا بر علیه ایران عزیز اعمال شده اظهار کرد: انتشار مطالب غیرکارشناسی از سوی گروهی که دانش معدنی ندارند اقدام منصفانه و درستی نیست و نباید اجازه بدهیم این افراد با بیان مطالب نادرست موجبات دلسردی آحاد مردم را فراهم کنند و جامعه را متشنج کنند.

رحمتی با اشاره به اظهارات غیرکارشناسی و انتقادات مطرح شده از سوی عده‌ای طی چند ماه اخیر، گفت: شرکت مس برندی بین‌المللی است، لذا نباید با کم‌لطفی و ارائه اطلاعات غلط باعث یاس و ناامیدی مردم شویم. نباید اجازه دهیم برخی افراد با جهت‌گیری‌های سیاسی زحمات کارگران، کارشناسان و مدیران شرکت مس را نادیده بگیرند.

وی در ادامه برخی اطلاعات منتشر شده ازسوی افراد سیاسی و با اهداف سیاسی را مورد انتقاد قرار داد و تاکید کرد: توصیه می‌کنم همگی با هم‌افزایی دنبال ایجاد برکت برای مردم و سهامداران عزیز باشیم.

رحمتی یادآور شد: در چند سال گذشته عموما شرکت‌های ملی مس، فولاد مبارکه و هلدینگ پتروشیمی خلیج‌فارس همواره ۳ شرکت برتر بازار بورس کشور به لحاظ ارزش بازار بوده که این مهم مایه افتخار کشور و فعالان بازار سرمایه بوده است.

وی تصریح کرد: متاسفانه در چندماه اخیر با عدم حسن تدبیر شایسته و کم لطفی برخی از سیاسیون، شرکتی مانند فولاد مبارکه اصفهان که یکی از افتخارات بزرگ کشور، نظام مقدس جمهوری ایرن و بازار سرمایه به شمار می‌رود مورد سوءاستفاده قدرت‌های استکباری، معاندین و بدخواهان نظام قرار گرفت که به هیچ عنوان این موضوع در راستای منافع ملی و آحاد مردم ارزیابی نمی‌شود.

وی اضافه کرد: از همه دلسوزان نظام و علاقمندان به شرکت ملی صنایع مس ایران صمیمانه تقاضامندم که در راستای هم‌افزایی و جلوگیری از انتشار اخبار و گزارشات غیرکارشناسی گام بردارند و چناچه مطالبی یا موضوعاتی در راستای بهبود شرایط شرکت ملی صنایع مس ایران به ذهن ایشان متبادر می‌شود به مجموعه مدیریتی شرکت ملی مس منعکس کنند تا اقدامات اصلاحی احتمالی صورت پذیرد و از انتشار اخبار ناصحیح در فضای مجازی غیر رسمی که باعث برهم خوردن آرامش کشور می‌شود خودداری کند.

همواره برای سهامداران بازدهی مثبت داشتیم

معاون توسعه و اکتشافات شرکت ملی مس خاطرنشان کرد: احتمال اینکه در کوتاه‌مدت به دلیل شرایط ناپایداری اقتصادی جهانی، افزایش تورم در مقیاس جهانی و اتخاذ سیاست‌های انقباضی توسط برخی از اقتصادهای بزرگ مانند امریکا، تبعات ناشی از جنگ روسیه و اوکراین و...، نرخ جهانی مس و به تبع آن نرخ سهام شرکت دچار نوساناتی شود وجود دارد؛ اما این صنعت به هیچ عنوان قابل مقایسه با سایر صنایع مشابه نیست. اگر اعداد و ارقام حدود ۱۶ سال گذشته را بررسی کنید متوجه می‌شوید عموما صنعت مس یکی از سهام‌های با بازدهی بالا برای سهامداران بوده است.

رحمتی با بیان اینکه مس به عنوان صنعتی پیشتاز بین فلزات اساسی و استراتژیک محسوب می‌شود، بیان کرد: امیدوارم با هم‌افزایی و همدلی شرایط رشد و ارتقای این صنعت در داخل و خارج از کشور را فراهم کنیم.

وی در زمینه طرح‌های توسعه شرکت مس و ظرفیت‌های توسعه‌ای آن گفت: با این حجم از ذخایر معدنی و همچنین در نظر گرفتن تمامی آیتم‌های اقتصادی در حوزه سرمایه‌گذاری صنعت مس، شرکت ملی مس بدون‌شک ظرفیت تولید یک میلیون تن مس محتوی معدنی یا مس کاتدی را دارد.

رحمتی افزود: با توجه به تحریم‌های شدید اعمال شده و بعضا تشتت در دیدگاه‌های توسعه‌ای طرح‌های توسعه در گذشته می‌توانست از سرعت مناسب تری برخوردار باشد، اما کمتر از یک سال است که توسعه پایدار در اولویت نخست مدیران این شرکت قرار گرفته و ظرفیت‌سازی تولید یک‌میلیون تن را در برنامه‌ها گنجانده و با قدرت پیش می‌رود.

وی در ادامه وجود ۵ شرط اصلی برای توسعه پایدار در حوزه معدن را مهم عنوان کرد و در توضیح آن گفت: شرط نخست حجم ذخایر معدنی است که درحال‌حاضر بالغ بر ۱۹ میلیارد تن حجم ذخایر معدنی شرکت مس است و بالغبر ۵۴ میلیون تن مس محتوی خالص در کشور به عنوان بی‌سابقه‌ترین رکورد ذخایر معدنی کشور را در اختیار داریم. بر همین اساس می‌توان گفت که برای بیش از یک قرن آینده دارای ذخایر معدنی برای ظرفیت تولید فعلی هستیم و جای نگرانی برای توسعه پایدار نیست. مقایسه ذخایر قطعی حوزه‌های مختلف معدنی کشور مانند مس، آلومینیوم، سنگ‌آهن و... بدون‌شک نشان‌دهنده اختلاف شاید برتری ذخایر معدنی مس کشور است. درحالی که ذخایر فعلی برخی از سایرحوزه‌های معدنی برای طرفیت تولید فعلی درحال‌حاضر کفایت مصرف کمتر از ۲ دهه را دارد، ذخایر مس پاسخگوی بیش از ۱۰۰ سال آینده را خواهد داشت.

رحمتی با تاکید بر ظرفیت‌های بی‌شماره بخش معدن به ویژه صنعت مس برای توسعه اقتصادی کشور خاطرنشان کرد: در راستای منویات مقام معظم رهبری مبنی بر نقش موثر و راهبردی بخش معدن در اقتصاد کشور، شرکت مس با تمام توان علمی، فنی و تجهیزاتی در اختیار، در جهت نیل به این تکلیف گام برداشته تا با توسعه هرچه بیشتر اقتصاد معدن در ایجاد اشتغال، ثروت و رونق اقتصادی نقش ملی خود را ایفا کند.

رحمتی شرط دوم در حوزه توسعه پایدار را صرفه اقتصادی دانست و افزود: مطالعات بازار نشان می‌دهد نرخ تمام شده هر تن مس طی حدو یک دهه اخیر در دنیا ۲ هزار و ۸۰۰ دلار است و میانگین نرخ فروش در طی حدود ۱۷سال گذشته حدود ۷ هزار دلار بوده است. در این حوزه نیز مقایسه ضمنی سایر فلزات مانند نرخ آلومینیوم با مس گواه برتری قابل توجه مس بر سایر فلزات پایه و فولاد در ایجاد برکت اقتصادی پایدار و بلندمدت برای آحاد سهامداران است.

امکان توسعه پایدار از محل منابع داخلی شرکت را داریم

وی در ادامه سومین عامل را قابلیت تامین مالی طرح‌های توسعه عنوان کرد و متذکر شد: سال گذشته ۳.۳ میلیارد دلار حجم فروش بوده است که به عبارتی می‌توان گفت ۸۰ هزار میلیارد تومان حجم فروش بوده و ۵۰ هزار میلیارد تومان سود خالص داشته‌ایم که معادل حدود ۲ میلیارد دلار سود خالص سالیانه بوده است.

به اعتقاد رحمتی از محل سود داخل شرکت هم امکان توسعه پایدار وجود دارد و گام برداشتن در این مسیر می‌تواند آینده خوبی را به ترسیم بکشاند و نصیب سهامداران شد.

وی با تاکید براینکه شرکت مس علاوه بر این تامین نیاز داخل، قابلیت صادرات دارد و یک شرکت صادرات محور محسوب می‌شود و در شرایط مالی خوبی قرار دارد، اظهار کرد: شرکت مس همیشه از حمایت سهامدارانش برخوردار بوده است و با حضور در مجامع و موافقت با افزایش سرمایه باعث تمرکز منابع در بخش طرح‌های توسعه شده‌اند که این همراهی شایسته قدردانی است.

شرکت ملی مس پیشرو در بکارگیری انرژی‌های تجدیدپذیر و سبز

وی مورد چهارم را به تامین آب مورد نیاز شرکت مس از طریق بزرگ‌ترین پروژه انتقال آب از خلیج همیشه فارس به فلات مرکزی ایران عنوان کرد و افزود: شرکت مس در این پروژه ۳۳ درصد سهامدار است و بالغ بر ۵۰ میلیون مترمکعب در فاز اول آب تامین می‌شود، از این‌رو برای انجام طرح‌های توسعه از آب مورد نیاز برخوردار هستیم

معاون توسعه اکتشافات شرکت مس خاطرنشان کرد: این مگا پروژه که با توان فنی داخلی اجرا شد هم‌اکنون در حال بهره‌برداری است و بخشی از آب مورد نیاز پروژه‌های توسعه‌ای تعریف شده برای افزایش تولید توسط این طرح تامین می‌شود. برای مثال ۱۰ میلیون مترمکعب آب مصرفی مجتمع مس سرچشمه درحال‌حاضر از طریق پروژه انتقال آب خلیج‌فارس تامین می‌شود.

رحمتی تامین برق را شرط پنجم عنوان کرد و گفت: در حالی که ظرفیت تولید ۶۵۰ مگاوات ظرفیت برق را داریم، کل مصرف ما درحال‌حاضر در حدود ۲۰۰ مگاوات است.

وی شرکت ملی مس را پیشرو در بکارگیری انرژی‌های تجدید پذیر و سبز عنوان کرد و گفت: احداث نیروگاه خورشیدی و بادی با ظرفیت بیش از ۱۰۰۰ مگاوات توسط شرکت مس در دستور کار شرکت قرار گرفته است که با اجرای آن بیش از ۲برابر ظرفیت مورد نیاز، تولید برق خواهیم داشتم.

معاون توسعه و اکتشافات شرکت ملی مس یادآور شد: تمام شرایط و امکانات لازم برای توسعه پایدار صنعت مس ایران و تولید یک میلیون تن مس محتوی مهیا است و تنها نیازمند حمایت معنوی ۳ قوه کشور و پرهیز برخی از عزیزان سیاسی از بعضی اظهارنظرهای غیرکارشناسی هستیم.

رحمتی در ادامه افزود: تاکید می‌کنم که بدون شک این ظرفیت در شرکت مس وجود دارد و برای همه آحاد مردم برکت به همراه خواهد داشت.

قابلیت تامین حداقل ۲۰ درصد از ارز مورد نیاز کشور را داریم

وی با بیان اینکه میانگین سالیانه فروش در طول ۱۶ سال گذشته حدود ۲ میلیارد دلار بوده است، متذکر شد: با افزایش تولید به یک میلیون تن مس محتوی، حجم فروش سالیانه به ۱۰ میلیارد دلار افزایش می‌یابد؛ که نقش بسیار مهمی در تامین ارز مورد نیاز کشور و مردم ایفا خواهیم کرد.

وی خاطرنشان کرد: کل ارز مورد نیاز کشور در سال ۹۹ برای واردات ۳۷ میلیارد دلار بوده است که اگر فقط یک شرکت مانند شرکت ملی صنایع مس ایران چنین درآمدی (۱۰ میلیارد دلار) داشته باشد می‌توان ۲۰ تا ۳۰ درصد ارز مورد نیاز کشور را تنها از طریق شرکت مس تامین کرد و نباید سرنوشت مردم و کشور را مانند دهه ۹۰ به توافق با قدرت‌های استکباری منوط و گره زد و بدون شک با تغییر نگاه به نگرش درون‌نگری به جای نگرش برون‌نگری و توافق با کدخدا می‌توان برکات بی‌شماری را نصیب آحاد مردم کرد.

شرکت مس ناجی دیگر شرکت‌های صنعتی شد

معاون توسعه و اکتشافات شرکت ملی صنایع مس ایران در رابطه با ارزآوری شرکت مس و تاثیر آن در شرایط اقتصادی سایر شرکت‌ها نیز تصریح کرد: شرکت مس تا کنون توانسته به شرکت‌های زیادی که به ارز نیاز داشتند، کمک بسزایی داشته باشد که این مهم طی حدود ۴ سال گذشته و به‌ویژه درحال‌حاضر به وضوح قابل مشاهده بوده است. به گفته رحمتی شرکت ملی مس همواره در صدر شرکت‌هایی بوده که به دلیل وجود تحریم‌ها جور عدم صادرات غیرنفتی را به ویژه طی چند سال اخیر کشیده است و توانسته سهم بسزایی در خنثی‌سازی اثرات تحریم‌های ناجوانمردانه قدرت‌های استکباری ایفا کند.

رکورددار صادرات غیرنفتی هستیم

وی با بیان این سال گذشته میزان صادرات شرکت مس ۱.۶ میلیارد دلار بوده است، افزود: شرکت مس همواره ضمن حفظ عنوان بزرگ‌ترین صادرات غیر نفتی کشور در سنوات اخیر، رکورددار صادرات در حوزه غیرنفتی در چند سال گذشته بوده است. معاون توسعه و اکتشافات شرکت ملی مس تصریح کرد: اگر کمک و همراهی شرکت مس نبود خیلی از شرکت‌های بزرگ در حوزه تولید طی حدود ۴ سال اخیر با مشکلات زیادی مواجه می‌شدند و حتی با خطر تعطیلی و ورشستکتی مواجه می‌شوند که نقش بی‌بدیل شرکت ملی صنایع مس ایران در تامین ارز مورد نیاز ایشان بدون شک شایسته تقدیر و سپاسگزاری است و باید در تاریخ کشور به ثبت برسد.

حفظ سطح تولید سرب با وجود محدودیت‌ها

گروه معدن

بررسی آمار تولید شمش سرب چین در فصل دوم سال ۲۰۲۲، نشان از افزایش به نسبت محسوس تولید نسبت به مدت مشابه سال قبل دارد؛ اگرچه بررسی آمار تجمعی تولید تا پایان نیمه اول این سال، بیانگر اختلاف نه چندان فاحش میزان تولید تجمعی طی دو فصل نخست سال‌های ۲۰۲۲ و ۲۰۲۱ است. با توجه به شیوع مجدد کرونا در ماه مارس سال ۲۰۲۲، افزایش تقاضا به دلیل بیم از عدم امکان تامین کالا به دنبال پیامدهای همه‌گیری اتفاق افتاد و موجب شد که سطح موجودی انبار در ماه مارس، ۴ درصد معادل ۴هزار و ۴۰۰ تن کاهش داشته باشد. بنابراین افزایش تولید ماه می سال ۲۰۲۲ نسبت به سال ۲۰۲۱، در پی جبران کاهش موجودی انبار و برآورده کردن تقاضا بوده است. به گزارش فلزات آنلاین، همانند بسیاری از فلزات دیگر، چین بزرگ‌ترین مصرف‌کننده و بزرگ‌ترین تولیدکننده سرب در جهان به شمار می‌رود. چگالی بالای سرب، نقطه ذوب پایین، چکش‌خواری، عدم تمایل آن نسبت به اکسیداسیون، توانایی جذب اشعه گاما و اشعه ایکس و به طور ویژه انعطاف‌پذیری و مقاومت آن در برابر خوردگی، از جمله ویژگی‌هایی است که موجب استفاده گسترده از این فلز در صنایع و زیرساخت‌های مختلف چین همچون، ساخت لوله‌های آب (عمدتا غیرآشامیدنی) و همین طور انتقال برخی از مواد شیمیایی، صنایع تولید انواع باتری، کابل‌ها، ضدزنگ، صنعت سرامیک و شیشه‌سازی، سازه‌های ساختمانی، بنزین و... شده است.

توجه به مسائل زیست‌محیطی در خصوص سرب، از جمله دلایلی است که موجب شده تا استفاده از این فلز با محدودیت‌هایی روبه‌رو باشد. با وجود محدودیت در استفاده، فعالیت‌های معدنی، ذوب و پالایش، منجر به افزایش قابل توجه سطح فلز سرب در محیط‌زیست به ویژه در نزدیکی محل‌های معدن می‌شود که محدودیت‌هایی را در سمت عرضه نیز ایجاد کرده است.

پیش‌بینی می‌شود تولید و مصرف سرب در چین نیز در سال‌های آتی و با جلب توجه بیشتر چین به مسائل زیست‌محیطی با عبور از دوره جهش اقتصادی، همانند بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته از جمله امریکا که از اواخر قرن نوزدهم استفاده از سرب را در بسیاری از صنایع ازجمله رنگ، انتقال آب، بنزین و... منع کرده‌اند، با کاهش روبه‌رو شود.

شایان ذکر است که امروزه حدود ۸۰ درصد از مصرف سرب در صنایع ساخت باتری‌های اسیدی است. با توجه به عدم کاربرد سرب در ساخت وسایل نقلیه الکتریکی و هیبریدی، به مرور افزایش سهم اتومبیل‌های هیبریدی و برقی از بازار خودروی جهان و ورود چین به این بازار، موجب کاهش مصرف سرب در چین خواهد شد.

همان‌طور که پیش‌تر ذکر شد، چین بزرگ‌ترین تولیدکننده و مصرف‌کننده جهانی سرب است. این کشور حدود ۵۰ درصد تولید معدنی سرب جهان رو پوشش می‌دهد. با این حال طی سال‌های گذشته و به خصوص بعد از سال ۲۰۱۷ با توجه به افزایش اهمیت مسائل زیست‌محیطی، چین بر تولید و مصرف سرب نظارت بیشتری داشته و به دلیل آلاینده بودن فرآیندهای تولیدی، بر واردات بخشی از نیاز داخلی خود متمرکز شده است.

بررسی تولید سرب چین در فصل دوم سال ۲۰۲۲، نشان از افزایش میزان تولید فصلی نسبت به مدت مشابه در سال قبل دارد. حال اینکه تولید تجمعی سال ۲۰۲۲ تا پایان نیمه نخست، موید این موضوع است که تولید سرب در فصل نخست این ۲ سال تقریبا مشابه بوده است. این موضوع تاحدودی ناشی از بازرسی‌های دوره‌ای و تحولات بازاری است.

▣ افزایش فصلی تولید سرب چین

با بررسی داده‌های تولید سرب در ماه‌های آوریل تا ژوئن برای سال‌های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲، روند صعودی میزان تولید سرب در هر دو سال کاملا مشهود است. در تمامی ماه‌های فصل دوم سال ۲۰۲۲، تولید سرب نسبت به سال ۲۰۲۱ افزایش یافته است. به طوری که در ماه آوریل حدود ۳۰ هزار تن، در ماه می‌حدود ۱۵ هزار تن و در ماه ژوئن ۲ هزار تن افزایش تولید ثبت شده است. در مجموع در ۳ ماهه دوم سال ۲۰۲۲۵، حدود یک میلیون و ۸۳۳ هزار تن سرب در چین تولید شده که نسبت به مدت مشابه سال قبل، حدود ۴۵ هزار تن بیشتر است. از عوامل کمتر بودن تولید در ماه آوریل سال ۲۰۲۱ می‌توان به آغاز دوره تعمیرات و نگهداری در کارخانجات ذوب سرب اولیه اشاره کرد که در میان آنها کارخانجات بزرگی همچون وسترن ماینینگ، جینلی، یون‌نان چیهونگ و سایر کارخانه‌ها وجود داشتند. همچنین در همین ماه انجام دور دوم بازرسی حفاظت از محیط‌زیست مستقر در هونان، یون‌نان و دیگر مناطق نیز آغاز شده است. در نتیجه تولید برخی از کارخانجات کوچک و متوسط اندکی کاهش داشته است. بنابراین موجب شده است که کل تولید سرب اولیه در ماه آوریل سال ۲۰۲۱، کمتر از انتظار باشد. رشد ۷ درصدی تولید در می ۲۰۲۱، به دلیل اتمام دور دوم بازرسی حفاظت محیط‌زیست در این ماه و کاهش تاثیر آن بر تولید کارخانجات بزرگ تولید سرب اولیه بوده و از سوی دیگر، تکمیل دوره تعمیرات و نگهداری موجب شده است که تولیدات از سر گرفته شود. شایان ذکر است که دوره‌های تعمیرات و نگهداری سالانه در ماه آوریل در سال ۲۰۲۲ نیز انجام شده است و روند صعودی تولید در ماه‌های بعدی، به دلیل طی شدن روند اتمام تعمیرات و نگهداری در این ماه‌ها است اما کاهش تاثیر بازدیدهای دوره‌ای محیط‌زیستی در این سال موجب شده است تا افزایش تولید نسبت به سال ۲۰۲۱ رقم بخورد.

بازرسی‌های زیست‌محیطی علاوه بر تاثیر در تولید منابع اولیه، موجب کاهش دور از انتظار تولید از محل منابع ثانویه نیز شده‌اند. تیم‌های بازرسی حفاظت از محیط‌زیست مناطق مختلف ازجمله در شانشی و آن‌هویی، تاثیری فراتر از انتظار در کنترل تولید پالایشگاه‌ها داشته‌اند و پالایشگاه‌هایی مانند هیونجی در ماه آوریل به تعلیق درآمدند. از سوی دیگر، نرخ سرب از ابتدای ماه آوریل کاهش داشته است؛ به طوری که عرضه ضایعات باتری محدود شد و به همین دلیل پالایشگاه‌ها با کاهش تولید زیادی مواجه شدند.

تولید تجمعی سرب چین تا پایان ژوئن در سال ۲۰۲۲ حدود ۳ میلیون و ۶۳۶ هزار تن است که نسبت به مدت مشابه سال قبل، بیش از ۱۳۵ هزار تن معادل حدود ۴درصد افزایش داشته است. گفتنی است که اختلاف ایجاد شده بین تولید تجمعی تا پایان نیمه نخست سال، تقریبا معادل اختلاف تولید در فصل دوم سال است و تولید فصل نخست سال ۲۰۲۲ و ۲۰۲۱ تقریبا مشابه بوده است. این موضوع نشان از وجود برنامه‌ای مشخص برای تولید سرب در چین با نوسان نه چندان زیاد دارد؛ چراکه تمامی موارد ذکر شده در گزارش اعم از مباحث زیست‌محیطی، تعمیرات و نگهداری و کووید، نهایتا تا ۴ درصد بر کل تولید سرب این کشور تاثیر داشته‌اند.

معادن چه تاثیری بر محیط‌زیست می‌گذارند؟

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

توسعه معدنکاری یکی از اشکال مهم تخریب طبیعت است که معمولا در قلب طبیعت و در بسیاری از زیستگاه‌های بکر نظیر زیستگاه‌های کوهستانی اتفاق می‌افتد که به دلیل نیاز به ایجاد دسترسی جاده‌ای به تخریب زیستگاه می‌انجامد.

معدنکاوی به طور مستقیم به تخریب پوشش گیاهی و خاک منجر می‌شود، در حقیقت خود به خود اثرات مخرب معدن‌سازی بر زیستگاه‌ها بالا است و متاسفانه بازسازی مناسبی هم پس از اتمام کار معدن انجام نمی‌شود، گاهی جاده‌های متعددی برای دسترسی به معادن ایجاد می‌شود که خود آسیب‌زاست و درحال‌حاضر به‌طور همزمان در بسیاری از نقاط کشور توسعه معدنی در حال رخ دادن است.

شاید در مدت کوتاه متوجه آسیب‌هایی که فعالیت‌های انسانی به محیط‌زیست وارد می‌کند، نباشیم و یا خلاهایی که با نبود نظم در اکوسیستم و طبیعت ایجاد می‌شود را احساس نکنیم، به همین دلیل بدون توجه به تاثیراتی که فعالیت‌های ما می‌تواند بر نظم طبیعت ایجاد کند، با ایجاد معادن، تخریب زیستگاه، تخریب پوشش گیاهی و... آسیب‌هایی را به طبیعت وارد می‌کنیم که در بلندمدت نتیجه این فعالیت‌ها خود را در قالب سیل، طوفان گرد و غبار، گرمایش زمین، تغییرات اقلیمی و کمبود آب نشان می‌دهد.

از طرفی بسیاری از گونه‌های جانوری به حضور انسان حساس هستند و با دستکاری زیستگاه‌ها از طرق مختلف به‌ویژه از طریق معدنکاری، از زیستگاه خارج و با خطرهایی مواجه می‌شوند که تجربه مقابله با آن را ندارند.

قوانینی که اجرا نمی‌شود

در همین رابطه محسن حبیبی، معاون محیط‌زیست طبیعی و تنوع زیستی اداره‌کل حفاظت محیط‌زیست چهارمحال و بختیاری در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: براساس اکتشافات صورت گرفته، درصد مهمی از ذخایر معدنی دنیا به لحاظ نوع و مقدار در ایران وجود دارد که این امر به معنای این است که کشور از مناطق پراهمیت معدنی به شمار می‌آید.

وی افزود: برخلاف اینکه معادن مهم و حیاتی هستند، اما بخش مهمی از اکوسیستم و سلامت محیط‌زیست را به نابودی می‌کشانند، یعنی با از بین بردن پوشش گیاهی، منجر به کوچ و انقراض برخی از حیوانات می‌شوند، بنابراین هرگونه استفاده از منابع طبیعی بدون تخریب و اثرگذاری بر محیط‌زیست غیرممکن است، اما تخریب‌ها را می‌توان با انجام اقدامات پیشگیرانه و متفاوت بودن سطح تخریب، کاهش داد.

حبیبی ادامه داد: پیش از اینکه معدنی اقدام به شروع فعالیت کند باید مجوزات زیست‌محیطی که شامل راهکارهای لازم برای کاهش آسیب به محیط‌زیست منطقه بوده، اخذ شود، زیرا زمانی که بخشی از محیط‌زیست نابود شود دیگر نمی‌توان انتظار داشت که به حالت قبل برمی‌گردد و قطعا قابل بازسازی نخواهد بود، حتی اگر قابلیت بازسازی داشته باشد شاید بخش اندکی از آن بازسازی شود.

معاون محیط‌زیست طبیعی و تنوع‌زیستی اداره‌کل حفاظت محیط‌زیست چهارمحال و بختیاری بیان کرد: تخریب معادن شامل تخریب محیط زیست، از بین رفتن حیات جانوری و پوشش گیاهی می‌شود، از طرفی این تخریب‌ها می‌تواند آلودگی‌هایی ناشی از فعالیت‌های معدنی برجای بگذارد، مثلا منجربه تغییر شکل زمین، تخریب چشم‌انداز، پوشش گیاهی و بافت خاک شود که این آلودگی‌ها جزو بلایای زمین شناسی معادن هستند.

به گفته وی، از دیگر آلودگی‌های زیست‌محیطی می‌توان به آلودگی‌های صوتی ناشی از خرد کردن سنگ‌ها توسط دستگاه‌های خاص، صدای ناشی از تردد ماشین‌آلات سنگین، آلودگی آب‌های زیرزمینی از طریق ورود املاح به آب، آلودگی هوا ناشی از گرد و غبار و تردد وسایل نقلیه و تخریب شدید پوشش گیاهی اشاره کرد.

وی توضیح داد: دسته سوم تخریب‌ها شامل تخریب معیشت پایدار مردم است، مثلا کارگاه معدنی که از شن و ماسه رودخانه‌ای استفاده می‌کند بستر رودخانه را تخریب، آب را آلوده، کیفیت محصولات تولیدی منطقه را کاهش داده فرصت‌های گردشگری از بین خواهد رفت.

حبیبی با بیان اینکه معادنی که در دل کوه ایجاد می‌شود با ایجاد گرد و غبار و ریزگردهای ناشی از معادن موجب تخریب برخی معیشت‌ها می‌شود، تصریح کرد: باید به این موضوع توجه ویژه‌ای صورت گیرد، زیرا توسعه پایدار به معنای برقراری تعادل میان رشد اقتصادی، رفاه اجتماعی و محیط‌زیست است که باید در فعالیت‌های معدنی هزینه فایده‌ای انجام شود که تاکنون این هزینه فایده برای معادن کشور انجام نشده است.

معاون محیط‌زیست طبیعی و تنوع‌زیستی اداره‌کل حفاظت محیط‌زیست چهارمحال و بختیاری گفت: متاسفانه در سال ۹۰ قانونی در مجلس تصویب شد که در این قانون بیان شد معادن به جز آنهایی که در مناطق حفاظت شده هستند نیاز به اخذ مجوز محیط‌زیست ندارند، یعنی در این قانون معادن را از گرفتن مجوز زیست‌محیطی معاف کردند، به همین دلیل نظارت‌های محیط‌زیست تاثیرگذار نیست.

وی ادامه داد: این قانون در اغلب موارد موجب صدمه جدی به محیط‌زیست و تهدید جدی برای تنوع‌زیستی شده است، چرا که خارج از مناطق حفاظت شده کریدورهایی وجود دارد که ارتباط میان زیستگاه‌های مختلف را مسدود می‌کند، بنابراین اگر در این کریدورها مجوز معدن صادر شود مسیر تردد حیوانات قطع و موجب جزیره‌ای شدن زیستگاه‌ها خواهد شد، می‌توان گفت این قانون تهدید جدی برای اکوسیستم و زیستگاه‌های حیات‌وحش بوده که نیازمند اصلاح است.

حبیبی در ادامه اضافه کرد: اما در سال ۹۶ ماده ۱۱ قانون هوای پاک بیان کرده اخذ مجوز احداث و بهره‌برداری از تمامی فعالیت‌های تولیدی، صنعتی و معدنی مستلزم اخذ مجوز محیط‌زیست است، اما متاسفانه وزارت صمت تاکنون زیربار نرفته و این قانون را اجرا نمی‌کند یعنی هیچ‌گونه استعلامی خارج از مناطق حفاظت شده صورت نمی‌گیرد.

وی تاکید کرد: لازم است این موضوع با تعاملی جدی میان وزارت صمت و سازمان حفاظت محیط‌زیست حل و فصل شود چراکه صدور مجوز خارج از مناطق حفاظت شده ممکن است تخریب‌هایی را ایجاد و موجب جزیره‌ای شدن زیستگاه‌ها شود که آینده غیرقابل جبران باشد.

معاون محیط‌زیست طبیعی و تنوع‌زیستی اداره‌کل حفاظت محیط‌زیست چهارمحال و بختیاری با بیان اینکه اغلب معادن موجود در استان سنگ تزئینی و لاشه است، یادآور شد: گرچه معادن فلزی فعال در استان نداریم اما تخریب سنگ لاشه به دلیل روش استفاده از سنگ تزئینی بیش‌تر است، یعنی روش استفاده سنگ لاشه با استفاده از انفجار صورت می‌گیرد و تخریب‌هایی به بار می‌آورد که غیرقابل جبران است.

حبیبی خاطرنشان کرد: تقاضا برای فعالیت‌های معدنی در مناطق حفاظت شده وجود دارد، اما به واسطه سطح تخریب و از بین رفتن بکری منطقه تاکنون با آنها موافقت نشده است، زیرا تخریب مناطق حفاظت شده نسبت به فایده‌های معدن هزینه بیشتری به دنبال دارد، در حقیقت می‌توان گفت از زمان ارتقای مناطق حفاظت شده مجوزی برای ایجاد معادن در این مناطق صادر نشده است.

بخشنامه‌ای ابلاغ نشده است

مهرداد قاسمی، معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صمت چهارمحال و بختیاری در گفت‌وگو با ایسنا با اشاره به اینکه در سامانه کاداستر معادن فرآیند ثبت درخواست از طریق ورود به سامانه و اخذ شماره کاربری برای متقاضیان انجام می‌شود، اظهار کرد: متقاضیان مدارک خود را در این سامانه بارگذاری و بعد از احراز هویت محدوده موردنظر را به صورت الکترونیکی ثبت می‌کنند.

وی افزود: به استناد ماده ۴ قانون معادن موظف به استعلام از چند دستگاه اجرایی هستیم که طی دو ماه دستگاه‌ها موظفند پاسخ استعلامات را بدهند، اگر پاسخی داده نشد به منزله جواب مثبت تلقی می‌شود.

معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت چهارمحال و بختیاری با اشاره به فعال بودن ۱۲۴ معدن در استان، تصریح کرد: باید قانون هوای پاک در قانون معادن گنجانده شود و تا زمانی‌که بخشنامه‌ای از سوی وزارتخانه صمت ارسال نشده هیچ‌گونه اقدامی صورت نخواهد گرفت، درحال‌حاضر استعلامات مربوط به ایجاد معادن براساس ماده ۴ انجام شود.

وی خاطرنشان کرد: درحال‌حاضر به دلیل اینکه بخشنامه‌ای از سوی وزارت صمت در خصوص اجرایی شدن قانون هوای پاک برای معادن ابلاغ نشده، مجوزات ایجاد معادن بدون درنظر گرفتن این قانون صادر می‌شود، یعنی تنها معادنی که قرار است در مناطق چهارگانه باشند استعلامات مربوطه از سازمان حفاظت محیط‌زیست انجام می‌شود.

آسیب مصالح غیراستاندارد به طرح‌های عمرانی کهگیلویه و بویراحمد

معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار کهگیلویه و بویراحمد تاکید کرد که مصالح ساختمانی غیراستاندارد علاوه بر اینکه کیفیت طرح‌های عمرانی استان را کاهش داده به روند ساخت‌وساز در منطقه آسیب جدی وارد کرده است.

کیومرث حاجی‌زاده به ایرنا گفت: کیفیت نامناسب شن و ماسه به زیرساخت‌های عمرانی و ساخت‌وسازهای مسکونی استان ضربه وارد کرده است.

به همین دلیل فعال شدن آزمایشگاه کیفی برای سنجش کیفیت مصالح ساختمانی در نشست شورای فنی استانداری تصویب شده است. وی از نظارت نامطلوب دستگاه‌های متولی بر تولید و توزیع

مصالح ساختمانی در مناطق مختلف استان انتقاد کرد. حاجی‌زاده تصریح کرد: در کهگیلویه و بویراحمد، شن و ماسه به یک کالای تجاری تبدیل شده است در حالی که نرخ مصالح ساختمانی همواره افزایش می‌یابد اما کیفیت مصالح ارتقا پیدا نکرده است.

وی افزود: باید نرخ تولیدات معدنی از جمله شن و ماسه به روز و استاندارد شود و هیچ‌گونه کم‌کاری در این زمینه هم پذیرفتنی نیست.

معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار کهگیلویه و بویراحمد چند دهنه پل در جاده جوخانه به طرف طسوج شهرستان چرام به دلیل استفاده از مصالح ساختمانی نامرغوب احداث شد که دستور تخریب چندین دهنه از این پل‌ها صادر شد.

حاجی‌زاده به کیفیت پایین مصالح استفاده شده برای احداث جاده چاسخار به سمت آرند اشاره کرد و گفت: تغییرات دمایی باعث از بین رفتن آسفالت می‌شود بنابراین باید کیفیت مصالح ساختمانی در آزمایشگاه‌های مکانیک خاک بررسی شده و بعد در ساخت طرح‌ها استفاده شود.

وی تصریح کرد: براساس بررسی‌ها، ۱۵ واحد شن و ماسه به‌صورت غیرمجاز در کهگیلویه و بویراحمد فعالیت می‌کند که می‌طلبد اداره‌کل صنعت و معدن به صورت متناوب و ماهانه از واحدهای تولید شن و ماسه بازدید کرده و از فعالیت واحدهای بدون مجوز جلوگیری کند.

پیگیری احیای ۱۰۷ معدن راکد در مازندران

استاندار مازندران گفت: احیای ۱۰۷ معدن راکد مازندران از سوی دستگاه‌های اجرایی مربوطه در دست پیگیری است.

به گزارش ایرنا، سیدمحمود حسینی‌پور در حاشیه بازدید از یک واحد معدنی در شهرستان آمل افزود: سیاست ما در رشد اقتصادی استان استفاده بهینه از تمامی ظرفیت‌ها است و در این بین معادن مازندران ظرفیت مطلوبی در تحقق این امر دارند.

وی خاطر نشان کرد: به طور حتم باید ازاین ظرفیت خدادادی با رعایت چارچوب زیست‌محیطی و پیوست اجتماعی بهره برد چراکه در ادوار گذشته از ظرفیت معادن استان برای رشد اقتصادی چندان استفاده نشد. استاندار مازندران با بیان اینکه، در استان مجوز ۲۴۰ معدن صادر شده است، گفت: از این تعداد ۱۰۷معدن در استان به دلیل پایان برداشت اولیه بلاتکلیف هستند که برای احیای این واحدها با جدیت تلاش خواهیم کرد.

حسینی‌پور اضافه کرد: پیوست اجتماعی در فعالیت معادن برای ما اهمیت دارد و هر جایی که معدنی وجود دارد باید اهالی آن روستا از بهترین امکانات بهداشتی و جاده مناسب برخوردار باشند و سهمی از درآمد معدن صرف توسعه منطقه ود.

استاندار مازندران تصریح کرد: نمی‌پذیریم که معدنی در

منطقه باشد اما روستای همجوار فاقد امکانات بهداشتی و جاده دسترسی داشته باشد.

وی افزود: در جایی که مباحث کلانی برای توسعه و رشد اقتصادی استان وجود داشته باشد مردم همکاری می‌کنند و به طور حتم پیوست‌های اجتماعی و زیست‌محیطی مدنظر مسئولان اجرایی خواهد بود.

حسینی‌پور ادامه داد: مسیر بعدی کار ما ایجاد کارخانجات تبدیلی در حوزه معدن است تا ذخایر معدنی استان خام‌فروشی نشود.

استاندار مازندران گفت: با رئیس سازمان حفاظت از محیط‌زیست جلسه مفصلی داشتم و پیشنهادهای خوبی در این جلسه مطرح شد و با حضور معاونان ایشان در استان در آینده نزدیک گره‌های کور مسائل زیست‌محیطی مازندران برای همیشه برطرف می‌شود.

دادستان عمومی و انقلاب مرکز خراسان جنوبی خبرداد

فعال‌سازی معادن راکد، در دستورکار

دادستان عمومی و انقلاب مرکز خراسان‌جنوبی گفت: فعال‌سازی معادن راکد در دستورکار دستگاه قضایی خراسان‌جنوبی است.

به گزارش ایسنا، حجت‌الاسلام علی نسائی‌زهان در حاشیه جلسه ستاد پیگیری اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی دادگستری خراسان جنوبی در جمع خبرنگاران با اشاره به ظرفیت بالای معادن غنی استان، اظهار کرد: برخی از این معادن به صورت نیمه تعطیل و تعطیل هستند یا افرادی که معادن را به ثبت رساندند پرونده مالیاتی خود را به استان‌های بزرگ بردند که در همین راستا ۹۰ پرونده طبق قانون پیگیری شد و اکنون این سرمایه‌گذاران دفاتر خود را به استان منتقل کردند تا حق مردم استان ضایع نشود.

وی بیان کرد: سیاست قوه‌قضائیه براساس تاکیدات رهبر معظم انقلاب اسلامی بر حمایت از تولید است و همه باید تلاش کنیم رونق تولید در استان شکل بگیرد.

دادستان عمومی و انقلاب مرکز خراسان جنوبی یادآور شد: وقتی برای بهره‌برداری از معادن قرار باشد زیرساخت‌های استان فرسوده شود اما از لحاظ اقتصادی منفعتی نصیب مردم نشود این ظلم است.

وی با اشاره به بررسی موضوع پرداخت تسهیلات به سرمایه‌گذار کارخانه فرآوری و بسته‌بندی محصولات کشاورزی در استان که جزو هیات علمی دانشگاه است، تصریح کرد: طبق قانون دریافت تسهیلات اشتغال شامل کارمندان دولت نمی‌شود که در این زمینه هم اتخاذ تصمیم خواهد شد.

نسائی زهان به بررسی مشکلات برای راه‌اندازی واحد معدنی مرمریت فدشک شهرستان خوسف اشاره کرد و یادآور شد: به سرمایه‌گذاران این معدن برای فعال‌سازی آن یک مدت ۳ ماه مهلت داده شد در غیر این صورت از

سرمایه‌گذاران سلب صلاحیت می‌شود و سازمان صنعت و معدن استان طبق قانون معدن را به افرادی دیگر که توانایی دارند، واگذار خواهد کرد.

خبر

دانشگاه اصفهان میزبان همایش انجمن رسوب‌شناسی ایران

دبیراجرایی هفتمین همایش انجمن رسوب‌شناسی ایران از برگزاری این همایش در آذرماه به میزبانی دانشگاه اصفهان خبرداد.

محمدعلی صالحی در گفت‌وگو با ایسنا با اشاره به برگزاری این همایش اظهار کرد: هفتمین دوره همایش ملی انجمن رسوب‌شناسی ایران ۲۳ تا ۲۵ آذرماه امسال به میزبانی گروه زمین‌شناسی دانشگاه اصفهان پس از ۶ دوره برگزاری در شهر اصفهان برگزار خواهد شد تا با توجه به پیشینه غنی گروه زمین‌شناسی دانشگاه اصفهان در حوزه مطالعات چینه‌شناسی و رسوب‌شناسی بستری مناسب برای هم‌اندیشی پژوهشگران این رشته و ارائه جدیدترین دستاوردهای اساتید، پژوهشگران و دانشجویان تحصیلات تکمیلی در این شاخه از علم زمین‌شناسی را فراهم کند.

وی در توضیح محورهای اصلی این همایش گفت: مطالعات چینه‌شناسی و رسوب‌شناسی توالی‌های شاخص چینه‌شناسی ایران از دیدگاه بازسازی محیط رسوبی دیرینه و چینه‌نگاری سکانسی، تکتونیک و رسوب‌گذاری و مطالعات خاستگاه در حوضه‌های رسوبی مهم ایران و ژئوشیمی رسوبی (آلی و معدنی) است.

نتایج مطالعات بررسی کانسارهای معدنی رسوبی یا کانسارهای با سنگ میزبان رسوبی، مطالعه فرسایش در حوضه‌های آبریز، بررسی منشا رسوبات و ریزگردهای بیابانی، رسوب‌شناسی محیط‌های رودخانه‌ای و تالاب‌ها و جنبه‌های زیست‌محیطی آنها از دیگر محورهای همایش است.

این عضو هیات علمی گروه زمین‌شناسی دانشگاه اصفهان در شاخه رسوب‌شناسی و سنگ‌شناسی رسوبی، حضور پژوهشگران صنعت نفت در بین پژوهشگران را عامل گسترش تعامل بین صنعت و دانشگاه دانست و تصریح کرد: ارائه سخنرانی‌های کلیدی و مقالات شفاهی و پوستر، معرفی کتاب سال در بخش تالیف و ترجمه و تقدیر از استاد پیشکسوت رسوب‌شناسی و بازدید صحرایی از رخنمون‌های شاخص رسوبی اطراف شهر اصفهان، بازدید از جاذبه‌های تاریخی و گردشگری از برنامه‌های این همایش ۲ روزه است.

صالحی اضافه کرد: مقالات برگزیده این همایش به‌صورت شماره ویژه در نشریه علمی-پژوهشی پژوهش‌های چینه‌نگاری و رسوب‌شناسی و همچنین سایر مجلات دارای تفاهمنامه همکاری با انجمن رسوب‌شناسی شامل رسوب‌شناسی کاربردی و پژوهش‌های دانش زمین به چاپ خواهد رسید.

وی آخرین مهلت ارسال مقالات را اول آذر اعلام کرد و گفت: گروه زمین‌شناسی دانشگاه اصفهان به نمایندگی از انجمن رسوب‌شناسی ایران، از تمام علاقه‌مندان به این حوزه دعوت می‌کند تا با ارسال مقالات در این همایش مشارکت و همراهی داشته باشد.

این عضو انجمن رسوب‌شناسی ایران ادامه کرد: گروه زمین‌شناسی دانشگاه اصفهان با حضور ۲۰ عضو هیات علمی و مجهز به آزمایشگاه‌های آموزشی و پژوهشی تخصصی علاوه‌بر پذیرش دانشجو در مقطع کارشناسی در ۷ گرایش در مقطع کارشناسی ارشد (رسوب‌شناسی و سنگشناسی رسوبی، چینه‌نگاری و دیرینه‌شناسی، آب زمین‌شناسی، زمین‌شناسی اقتصادی، پترولوژی، زمین‌شناسی مهندسی و تکتونیک) و ۴ گرایش (چینه‌شناسی و فسیل‌شناسی، پترولوژی، زمین شناسی اقتصادی و تکتونیک) در مقطع دکتری درحال پذیرش دانشجوی تحصیلات تکمیلی و همچنین میزبان پژوهشگران پسادکتری است.

صالحی گفت: علاقه‌مندان شرکت در این همایش می‌توانند برای ارسال و پیگیری مقالات به وب‌سایت همایش به آدرس https://ssi7.ui.ac.ir/ یا وب‌سایت اطلاع‌رسانی به آدرس https://ssi.um.ac.ir مراجعه کنند.

قول وزارت صمت به صنایع

امسال داستان قطعی گاز تکرار نمی‌شود

گروه معدن

هرچنـد ایـران دارای بزرگ‌ترین ذخایر نفت و گاز جهان اسـت، اما در فهرسـت صادرکننـدگان جهان مقام بیسـت‌وپنجم را بـه خود اختصاص داده اسـت. این جایگاه بیشتر به‌دلیل مشـکلات ناشی از جنگ، تحریم‌ها و دسترسـی نداشتن به تجهیزات روز جهان رقم خورده؛ تا جایی که امروز کشور حتی برای تامین گاز موردنیاز خانگی و صنعتی خود هم با مشکلات متعددی دست‌وپنجه‌نرم می‌کند. هرچند اعلام شده دولت برای جلوگیری از کسری برق و گاز خانگی در طول سال برنامه‌ریزی کرده و به این ترتیب بعید است تا ۲ تا ۳ سال آینده در تامین برق و گاز با مشکل مواجه شویم، اما بخش صنعت از این قاعده مسـتثنا اسـت و امسال هم مانند سال‌های پیش دغدغه ماه‌های سرد پیش‌رو را دارد.

عکس: روزگار معدن

یکـی از صنایعـی کـه بـا قطـع گاز دچار مشـکلات متعددی خواهد شـد، فولادسازی اسـت اما رضا محتشـمی‌پور، معاون معادن و فرآوری مـواد وزیر صنعت، معدن و تجارت به آنها وعده داد امسال خبری از قطع گاز نیست.

مدیریت تامین انرژی

محتشـمی‌پور با اشاره به اینکه تامین انرژی برای صنعت فولاد مسـئله‌ای مهـم و حیاتی است، گفت: همان‌طور که در نیمه اول امسال بـرای تامین انرژی صنعت فولاد با مشـکلاتی کمتـری مواجه بودیم و تولید فـولاد افزایش یافت، تلاش می‌کنیم در ادامه سال هم بتوانیم این مسئله را به خوبی مدیریت کنیم.

به گـزارش ایراسـین محتشـمی‌پور که در نهمین کنفرانس بین‌المللی «اسـتیل‌پرایس» سـخن می‌گفت، اظهـار کرد: به فصل سـرما نزدیک می‌شـویم و بدون‌شـک در زمسـتان بـا مشـکل کمبـود گاز، بـه عنـوان عاملی محدودکننـده در فعالیت‌هـای صنعت فولاد، روبـه‌رو خواهیـم شـد، امـا در این شـرایط سـخت بایـد بتوانیم بـا کمـک و همفکری یکدیگر و بـا اعمال سیاسـت‌ها و راهکارهای مناسـب، عوامل کاهش تولید فولاد در کشور را خنثی کنیم.

انتظـاری بیـش از ایـن نمی‌تـوان داشت

معاون معادن و فرآوری مـواد وزیر صنعت، معـدن و تجارت خاطرنشـان کـرد: از طریق بازبینـی نقـاط ضعـف می‌توانیـم صنعـت فـولاد را بیـش از این پویا کنیـم؛ هرچند در سیاسـت‌گذاری زنجیـره فولاد، نبایـد انتظار تامین گاز بیشـتری برای این صنعت داشـته باشـیم. وی اظهار کرد: در چند ماه گذشـته شـاهد نوسـان نرخ در صنعت فولاد بودیم که علت آن غیرفعال بـودن برخی از معادن آهن در کشور بوده و درصددیم تا زمینه فعال‌سازی بیش از پیش این معادن را فراهم کنیم.

محتشـمی‌پور بـر اعمـال سیاسـت‌گذاری مناسـب در بخش فولاد کشـور تاکید کرد و گفت: هم‌اکنـون ۵۰ درصـد ظرفیت صنعت فـولاد ما بلااسـتفاده اسـت کـه می‌توانیم با افزایش تقاضا شـاهد افزایش تولید در زنجیره فولاد کشور باشیم.

وی بیـان کـرد: تامین انرژی بـرای صنعت فولاد مسـئله‌ای مهم و حیاتی است. در نیمه اول سـال در تامین انـرژی برای صنعت فولاد با مشـکلات کمتری مواجه شدیم و امیدواریم در نیمه دوم نیز بتوانیم این مسئله را به خوبی مدیریت کنیم.

چشم‌انداز آینده فولاد

معاون معادن و فرآوری مـواد وزیر صنعت، معدن و تجارت عنوان کرد: در سـال گذشـته تقاضـای فولاد در جهان کاهش یافت که علت آن کاهش ساخت‌وسـاز مسـکن در بعضی از کشورها بود.

وی بیان کرد: هم‌اکنون برخی از محصولات صنعـت فولاد ما در بازارهـای صادراتی وجود دارد.

محتشـمی‌پور یـادآور شـد: بـا توسـعه ساخت‌وساز مسـکن در کشور چین می‌توانیم امیدوار باشـیم در کوتاه‌مـدت صنعت فولاد با افزایش تقاضا در جهان مواجه شود.

در حالـی کـه معـاون وزیر با خوشـبینی نسـبت بـه تامیـن گاز در زمسـتان سـخن می‌گویـد، رئیس سـازمان صنعـت، معدن و تجارت اسـتان کرمان دربـاره احتمال قطعی گاز صنایـع در ماه‌هـای پیـش رو هشـدار می‌دهد.

مهـدی حسـینی‌نژاد در این‌باره به ایسـنا گفت: پیش‌بینی می‌کنیم صنایع مانند سـال قبل دچار چالش تامین گاز شوند.

وی با اشـاره به اینکـه وزارتخانه‌های نیرو و نفت تاکنون اقدامی برای رفع اساسـی مشکل تامین گاز صنایع در زمسـتان امسـال صورت نداده‌انـد، گفـت: وزارت صمـت بـا همکاری واحدهـای اقتصـادی چنـد برنامـه و راهکار برای رفع مشـکلات گاز و بـرق صنایع دنبال می‌کنـد که یکـی از ایـن برنامه‌هـا، ترغیب صنایع به احداث نیروگاه‌های برق اسـت. وی افـزود: بـا این اقـدام هم بـرق موردنیاز خود صنایع تامین می‌شود و هم شبکه برق تقویت خواهد شد.

واکاوی چالش گاز

عطاالـه معروفخانـی، مدیرعامـل فـولاد هرمـزگان پیش‌تـر در یادداشـتی بـرای چیـلان نوشـت: گاز منبـع اصلـی تامیـن انـرژی در کشـور اسـت و در صورت نبـود تـوازن میـان تولیـد و مصـرف گاز، صنایـع مصرف‌کننده انـرژی همچون فولاد و سـیمان تحت‌تاثیر این کمبود قـرار خواهند گرفت.

وی در ادامـه اظهار کرد: در شـرایط فعلی و باتوجـه به اینکه صنعت گاز کشـور همپای سـایر صنایع رشـد نکـرده، تـداوم تولید در سـایر صنایـع نیز بـا چالـش روبه‌رو شـده است.

تولید آهن‌اسفنجی بر پایه گاز

در بخـش دیگری از یادداشـت معروفخانی آمـده اسـت: ایـران دهمیـن تولیدکننـده بزرگ فـولاد دنیا و جـزو تولیدکنندگان برتر آهن‌اسفنجی برپایه گاز در جهان است.

بخـش قابل‌توجهی از مصرف گاز در زنجیره ارزش فولاد مربوط بـه واحدهای تولیدکننده آهن‌اسـفنجی اسـت و محدودیـت در تامین گاز موردنیـاز واحدهـای فـولادی کشـور منجربـه کاهش و در مـواردی توقـف تولید می‌شود.

وی گاز را منبـع اصلـی تامیـن انـرژی در کشـور دانسـت و اعلام کرد در صـورت نبود تـوازن میـان تولیـد و مصـرف گاز، صنایـع مصرف‌کننـده انـرژی همچـون فـولاد و سـیمان تحت تاثیـر کمبودها قـرار خواهند گرفت.

در شـرایط فعلی باتوجه به اینکه صنعت گاز کشور همپای سـایر صنایع رشد نکرده، تداوم تولید در سایر صنایع نیز با چالش روبه‌رو شده است.

چالش تامین انرژی؛ از برق تا گاز

معروفخانـی به چالش جـدی تامین انرژی برای صنایع فولادسـازی اشـاره کرد و نوشت: فولادسازان کشور در ماه‌های گرم سال معمولا با چالش تامین برق روبه‌رو هسـتند و با شروع سـرما، کمبود و قطـع گاز را تجربه می‌کنند کـه زمینه افت قابل‌توجه تولیـد آنها را فراهم می‌کند.

وی یـادآور شـد: زنجیره فـولاد تنها بخش کوچکـی از مصـرف گاز در کشـور را به خود اختصاص می‌دهد.

حدود ۹۰ درصد فولاد کشور به روش احیای مسـتقیم تولید می‌شود که گاز طبیعی در این واحدهـا به‌عنوان خوراک مورد اسـتفاده قرار می‌گیرد. پیشـنهاداتی نظیر استفاده از مازوت یا سـایر سوخت‌ها به‌عنوان جایگزین در عموم واحدهای تولید فولاد مقدور نیسـت. به‌عنوان نمونه تجهیزات تولید آهن‌اسفنجی در صنایع فـولادی کاملا بر پایه بهره‌گیری از گاز تعریف شده است.

گاز، فولاد پاک و مسئله محیط‌زیست

در این یادداشـت معروفخانی گاز را در رده انرژی‌هـای پاک قـرار داد و افـزود: جایگزین کـردن گاز با مازوت یا گازوئیـل به‌منزله وارد آوردن آسـیب‌های محیط‌زیسـتی و تشـدید آلایندگـی هوا خواهد بود، این درحالی اسـت که کشـور ما طی سال‌های اخیر با چالش‌های جـدی در زمینـه آلودگـی هوا روبه‌رو شـده است.

در چنیـن فضایی نمی‌توان بـا تغییر یکباره سـوخت صنایع، این مشـکل را تشدید کرد و سـلامت و جـان انسـان‌ها را در معرض خطر قرار داد.

سخن پایانی...

نکته این اسـت که باوجـود اظهارات معاون وزیـر، صنایـع در تابسـتان گذشـته با قطع برق روبـه‌رو بوده‌اند و بیـم آن می‌رود که در زمستان هم داسـتان تکراری قطع گاز برخی از صنایـع اتفاق بیفتد و کار به مازوت‌سـوزی (در واحدهـای صنعتـی که امکان اسـتفاده از ایـن سـوخت را دارنـد) بکشـد. باید صبر کـرد و دیـد آیـا قـول معـاون وزیـر عملی می‌شـود یـا غـول کمبـود دوبـاره چهـره می‌نماید.

دریچه

بازار سیمان متعادل است؟

بررسـی قیمت‌ها در طول تابسـتان نشـان می‌دهد، نرخ سـیمان در این دوره آنقدرها هم پایین نبوده و یا به دلیل عرضه‌های کم یا فشار تقاضا در دوره‌های مختلف، نرخ گاهی به بالای ۷۵ هزار تومان هم رسیده است.

بـه گزارش صـدای بورس، با عبـور از فصل تابستان و تعادل نسبی در تامین برق مورد نیاز برای فعالان صنعت سیمان به نظر می‌رسد بازار این محصول نیز تا حدی متعادل شـده اسـت. میل کاهش نرخ سـیمان در یک ماه گذشته و رسیدن به نرخ ۶۰ هزار تومان برای یک کیسه سیمان ۵۰ کیلویی نشـان‌دهنده این است که عرضه‌ها در بورس کالا در ماه گذشـته شـتاب گرفته است و این در حالی است که نرخ سیمان در بـازار بین ۱۰ تا ۳۰ درصد گران‌تر از بورس کالا گزارش می‌شـود که تا حـدی قابل قبول است.

انجمـن صنفـی کارفرمایان سـیمان در این ارتبـاط اعـلام کـرده در تابسـتان ماهانـه به طور متوسـط در حدود ۵ میلیون تن سـیمان تولیـد کرده و شـرایط تولیـد در مقایسـه با سـال‌های قبـل به مراتـب بهتر بوده اسـت و همین عامل باعث شـده تا بازار متعادل شـود. این در حالی اسـت کـه بررسـی قیمت‌ها در طول تابسـتان نشـان می‌دهد، نرخ سیمان در ایـن دوره آنقدرها هم پاییـن نبوده یا به دلیل عرضه‌های کم و یا فشـار تقاضـا در دوره‌های مختلف، نرخ گاهی به بالای ۷۵ هزار تومان هم رسیده است.

در ایـن بیـن تولیدکننـدگان برخـلاف مصرف‌کنندگان معتقدند نرخ سیمان در کشور با آن که در مقایسه با گذشته دو برابر شده، اما هنوز نیازمند اصلاح است.

مصرف‌کنندگان بـزرگ نیز معتقدند افزایش نـرخ مصالح سـاختمانی در یکسـال گذشـته باعث شـده تا عملیات ساخت‌وساز و پروژه‌های عمرانـی بـا تاخیر و کنـدی به پیـش برود و هرچه این پروژه‌ها طولانی‌تر شـود شاید روی کاهـش مقطعی نرخ سـیمان و سـایر مصالح اثر داشـته باشـد، امـا هم اجـرای پـروژه را طولانـی می‌کند و هم در جاهـای دیگر مانند نـرخ مسـکن و اجـاره و... آثار خود را نشـان می‌دهد.

بـا ایـن حـال آنچـه به نظـر می‌رسـد در مجموعه‌هـای سیاسـت‌گذار اهمیـت دارد، عملکردهای موردی و جزیره‌ای اسـت؛ به این معنـی که دولت تلاش می‌کند نرخ سـیمان را بـدون توجه بـه اثرات آن بـر بخش‌های دیگر متعادل سـازد و این موضوع شـاید آرامشـی موقتـی بر بـازار سـیمان حاکم کنـد، اما در بلندمـدت هزینه‌هـای زیـادی را روی دوش تولیدکننـده می‌گـذارد یا ممکن اسـت برای رضایـت تولید قیمت‌ها را به سـمت بالا تغییر دهد کـه ایـن موضـوع در بخش‌هـای دیگر خودنمایی خواهد کرد.

به عنـوان مثال، با وجود روند کاهشـی نرخ سـیمان از ماه‌های گذشـته تاکنون، همچنان شـاهد رکود بی‌سـابقه‌ای هسـتیم که بر بازار ساخت‌وساز سـایه افکنده است. تا اینجای کار، راکدترین فصل سـاخت و سـاخت، بهار سـال ۱۴۰۱ بوده است.

به نحوی که میزان ساخت‌وساز در پایتخت به کمترین میزان خود در ۱۸ سال گذشته رسید.

بیشتر کارشناسان بر این باورند که این رکود بی‌سابقه در ساخت‌وساز مسکن، به دلیل جهش نرخ مسـکن در ابتدای سال ۱۴۰۱ بوده است. به این ترتیب اطمینان سـازندگان به بازگشت سـرمایه بسـیار کاهش یافت و خیلـی از آنها، حتی قادر بـه پیش فروش املاک خود نبودند. به همیـن دلیل بازار مسـکن جذابیت خود را برای سازندگان از دست داد.

خیلی از سازندگان نیز در وضعیت وخیم تورم ملک اسـیر شـدند. به نحوی که نه راه خروج از آن را داشـتند و نه می‌توانسـتند به آن وارد شوند.

بومی‌سازی در ذوب‌آهن

مهنـدس ارشـد مکانیـک کک و زغال گفت: سـاخت دوراسـیون درب باز کن و ماشین تخلیه باتری شماره سه مدیریت تولیدات کک و مواد شـیمیایی با موفقیت انجام و این تجهیز بومی‌سازی شد.

بـه گـزارش روابط‌عمومی ذوب‌آهن، جـواد نورمحمدی اظهار کرد: در سـال ۱۳۹۱ که باتری شـماره ۳ کک‌سازی راه‌اندازی شـد، تعـداد ۲۳ ردیف قطعه خـاص مربوط به آن شناسـایی شـد که نیاز بـود هر یـک از قطعات، یک رزرو در محل کارخانه داشـته باشـند تا خط تولید متوقف نشود.

وی افـزود: طـی مکاتباتـی که با سـازندگان ۲ کشـور چیـن و اکرایـن انجـام شـد آنها تامیـن ایـن قطعات را پذیرفتند اما متاسـفانه این پـروژه را صرفا با ارائه ۲ قطعه از ۲۳ قطعـه اولیـه و بـدون ارائـه هیچ نقشـه‌ای تحویل دادند.

مهندس ارشد مکانیک کک و زغال تصریح کرد: مکانیزم دربازکن، وظیفه بازکردن درب سمت کک و تخلیه را جهت تخلیـه کک داخل واگـن برعهده دارد و به طور متوسـط روزانـه حـدود ۸۵ مرتبه باز و بسـته می‌شـود و بنابراین استهلاک بسیار بالایی را متحمل می‌شود، از این‌رو تعویض آن در دسـتور کار قرار گرفت و تجربه بسیار خوبی از محل این بومی‌سازی با حداقل هزینه به ثبت رسید.

این تلاشـگر ذوب‌آهنـی ادامـه داد: مکانیزم‌های درب بازکن ماشـین تخلیه و دربازکن از قطعات اسـکلت فلزی، هیدرولیک و مکانیک تشـکیل شده و تهیه نقشه، طراحی، مونتـاژ و بازرسـی آن نیز توسـط همکاران دفتـر فنی با مسـاعدت سـایر بخش‌هـای کارخانه انجام گرفته اسـت. بـرای دمونتاژ و انجام کروکی برداری تجهیزات با همکاری مدیریت راه و ساختمان فضایی مناسب بدین منظور ساخته شـد و کروکی برداری، همزمان با انجـام تعمیرات بر روی تجهیزات به انجام رسید.

مهـدی ظرافتـی، سرپرسـت دفتر فنی ککسـازی نیز نیز گفـت: درب بازکن ماشـین تخلیه حـدود ۱۳ هزار و ۶۰۰کیلوگرم وزن دارد و از حدود ۵ هزار قطعه و۲۶۴شیت نقشـه نیز تشـکیل شـده اسـت و همچنیـن مکانیزم در بازکـن ماشـین در بازکن نیـز ۱۸ هـزار و ۲۰۰ کیلوگرم وزن و از ۶۴۰۰ قطعـه و ۲۷۵ شـیت نقشـه نیز تشـکیل شده است.

کروکـی برداری قطعـات به دلیـل محدودیت‌های خط تولید و نبود قطعه رزرو در زمان بسـیار اندک انجام گرفت و بـه دلیـل پیچیدگی و تعـدد قطعـات و همچنین ابعاد بزرگ تجهیز، کاری با اهمیت و دارای سـختی‌های خاص ود بود.

محمود گل شـیرازی، کارشـناس واحـد کنترل کیفیت سـاخت خـارج از کارخانـه مدیریـت مهندسـی نـت مکانیـک نیز اظهـار کرد: به دلیل حساسـیت سـاخت و عملکـرد تجهیـزات مذکـور، کنتـرل و بازرسـی آنها نیز بسیار مهم است.

بر این اسـاس در ابتدای سـفارش شـرایط فنی کاملی تهیه شـد کـه در آن علاوه‌بر مشـخصات فنی نقشـه‌ها، مـوارد خـاص تکنولـوژی تولیـد و بازرسـی نیـز تهیـه تنظیم شد.

پـس از انتخـاب سـازنده در طـی جلسـات مشـترک PMI مراحل بازرسـی(ITP) مشـخص شـد. همچنین مـدارک مربـوط بـه فرآیندجوشـکاری از قبیـل WPS-PQR-WQT مورد ارزیابی قرار گرفت.

وی افـزود: در طـی فرآینـد سـاخت نیـز براسـاس بازدیدهـای متعـدد از قطعـات مکانیکی، اسـتراکچرها، بلبرینگ‌هـا و جک‌های هیدرولیک انطباق آنها با نقشـه‌ها وشـرایط فنی کنترل شـد و اشـکالات مشـاهده شده بر اسـاس بررسـی‌ها و همچنین نظرات بخش مصرف‌کننده و شـرکت سـازنده مرتفع شـد و سـپس نیز بـه منظور صحت‌سـنجی عملکـرد مکانیزم‌ها (به دلیل عـدم امکان مونتاژ و بهره‌برداری در محل مصرف) نسـبت به سـاخت اسـتند و تسـت سـرد هر دو مجموعه اقدام شـد. مهدی خزاعی، مدیر کارخانه ماشین‌سـازی اصفهان هم در ادامه گفت: این شـرکت در سـال ۷۵ و با توجه محل قرارگیری ذوب‌آهـن اصفهـان و مجتمـع فـولاد مبارکـه و بـه منظـور تامیـن قطعـات و تجهیـزات موردنیـاز صنایع، در شهرسـتان لنجان تاسـیس شـد و طی تعامل بسـیار خوبـی که با ذوب آهن داشـتیم، همواره سـاخت قطعات و تجهیـزات بخش‌هـای مختلف کارخانه کـه نمونه اخیر آن سـاخت ۲ مکانیـزم درب بازکـن مربـوط بـه بخش ککسـازی اسـت، در کارگاه‌هـای ایـن شـرکت انجـام گرفت.

وی افزود: به عنوان شرکت ماشین‌سازی اصفهان، تامین قطعـات و تجهیزات صنایع مادر را رسـالت اصلی خودمان می‌دانیـم تـا از این طریق در بومی‌سـازی، اشـتغالزایی و جلوگیری از خروج ارز از کشور به سهم خودمان نقش‌آفرین باشیم.

ایـن مقـام مسـئول ادامـه داد: در خصـوص سـاخت ۲ مکانیـزم درب بازکـن بخـش ککسـازی، جلسـات بسـیار خوبـی در محـل شـرکت ماشین‌سـازی اصفهان برگزار شد.

براسـاس ایـن تعامـلات کلیـه مراحـل سـاخت، توسـط کارشناسـان طرفیـن مورد بررسـی قـرار گرفت و در نهایـت ایـن ۲ مکانیـزم درب بازکـن، اوایـل شـهریورماه امسـال بـه ذوب‌آهـن اصفهـان تحویـل داده شد.

خزاعی اظهار کرد: این پروژه برای نخسـتین‌بار توسـط شرکت ماشین‌سـازی اصفهان، در کشـور بومی‌سازی شد و ایـن دسـتاورد، انتقال دانش بسـیار خوبی را در سـطح کشـور رقم زد و روحیـه خودباوری و انگیزه بیشـتر را در کارکنـان برای انجام پروژه‌های بزرگتر تقویت کرد که تنها این دستاورد، ثمرات بسیار خوبی را در آینده درپی خواهد داشت.

روزگار معدن

یکشنبه ● ۲۴ مهر ۱۴۰۱ ● ۱۹ ربیع‌الاول ۱۴۴۴ ● ۱۶ اکتبر ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۹۳۸

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول و سردبیر: ناصر بزرگمهر
فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۳ - ایمیل آگهی ها: ads.smtnews@gmil.com
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: انتخاب رسانه

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

یادداشت

سهامداران حمایت می‌خواهند

یاسر فلاح
کارشناس بازار سرمایه

بازار سرمایه یکی از پایه‌های اقتصادی و راهکاری فراگیر برای سرمایه‌گذاری و توسعه صنعتی است. با این وجود، سرمایه‌گذاری در این بازار در طول سال‌های اخیر با چالش‌های جدی روبه‌رو شده است. اقتصاد ما شرایط مبهمی دارد که در آن، سیاست‌گذاری برای آینده ممکن به‌نظر نمی‌رسد. طولانی شدن مذاکرات برجام و ناامیدی از کسب نتیجه مطلوب از این مذاکرات، یکی از مهم‌ترین عواملی است که دورنمای بورس تهران را با ابهام گسترده روبه‌رو می‌کند. در این میان، طولانی شدن جنگ میان روسیه و اوکراین نیز بر عملکرد بازارهای کالایی و انرژی تاثیر منفی گذاشته است. از آنجا که گروه‌های وابسته به فلزات و انرژی در بورس ما اثرگذاری بالایی دارند، آینده بورس تهران روشن نیست و در چنین شرایطی نمی‌توان به آسانی برای آینده این بازار برنامه‌ریزی کرد. علاوه بر مشکلات یادشده سیاست‌های اقتصادی دولت نیز حامی بورس و سرمایه‌گذاران آن نیست و در موارد متعددی سیاست‌های اتخاذشده از سوی مسئولان زمینه‌ساز ضرر و زیان سهامداران است؛ بنابراین تجدیدنظر در این تصمیمات، ضروری به‌نظر می‌رسد.

در چنین شرایطی، از سازمان بورس به‌عنوان نهاد ناظر که مسئولیت حفاظت از جامعه سهامداری و حمایت از حقوق سهامداران بازار سرمایه را بر عهده دارد، انتظار می‌رود در مسیر اجرای تعهدات خود کوشا باشد. البته سازمان بورس در طول یک سال گذشته، اقدامات متعددی برای حمایت از سهامداران اجرایی کرده است. با این وجود، سیاست‌گذاران در مواردی بدون توجه به تذکرات سازمان بورس و کارشناسان، تصمیم‌گیری می‌کنند. البته چنانچه رئیس سازمان بورس به‌عنوان نماینده سهامداران به عضویت شورای‌عالی بورس درآید، امکانی برای رفع این دست مشکلات فراهم می‌شود. در واقع چنانچه رئیس سازمان بورس عضو شورای اقتصادی دولت باشد، می‌تواند سایر اعضای این شورا را قبل از تصمیم‌گیری نسبت به عوارض این سیاست‌ها در قبال صنایع و سودآوری آنها آگاه کند. این اقدام، مانع تصمیم‌گیری‌های جزیره‌ای است و مانع اثرات منفی آن بر عملکرد بورس تهران خواهد بود. البته سازمان بورس اقدامات مثبتی برای حمایت از سهامداران ترتیب داده است. این سازمان در یک سال اخیر برای بهبود ریزساختارهای حاکم بر بازار سرمایه، اقدامات مثبتی را اجرایی کرده است. هرچند در ماه‌های گذشته دامنه نوسان بازار به شکل گام‌به‌گام افزایش یافته، با این وجود، این ابزارها از اثرگذاری محدودی برخوردار هستند. بورس تهران در ماه‌های گذشته در تعلیق مذاکرات برجامی بوده است. در همین حال، قیمت کامودیتی‌ها در بازار جهانی، قیمت دلار در بازار داخلی و همچنین سیاست‌های دولت در روند قیمت‌گذاری محصولات، بر عملکرد بورس اثرگذار بوده است. در واقع شرایط یادشده ابهامی را بر عملکرد بازار گسترانده است. در ادامه باید تاکید کرد که اقتصاد از متغیرهای گوناگون کلان اقتصادی داخلی و خارجی تاثیر می‌پذیرد که این متغیرها عملکرد شرکت‌های بورسی و به‌دنبال آن سودآوری آنها را تحت‌تاثیر قرار می‌دهند. متغیرهای یادشده در فضای اقتصادی کشور ما به‌مراتب متعددتر هستند و سازمان بورس نمی‌تواند در جهت پیش‌بینی‌پذیری بازار، اقدامات کارآیی را ترتیب دهد. علاوه بر این، شاخص‌های اقتصادی جهانی نیز عملکرد صنایع و بورس را تحت‌تاثیر منفی قرار داده است. در ماه‌های پایانی سال ۲۰۲۱ شاهد حمله نظامی روسیه به خاک اوکراین بودیم و به‌دنبال تشدید تنش در اروپای شرقی شاهد رشد قابل‌توجه بهای گاز در بازارهای جهانی به‌ویژه اتحادیه اروپا هستیم، اما این شرایط جزو ریسک‌های غیرقابل پیش‌بینی هستند و مدیریت این فاکتورها از عهده سازمان خارج است. با توجه به آنکه در آستانه ماه‌های سرد سال قرار داریم، تامین انرژی برای کشورهای اروپایی با توجه به مشکلات میان این روسیه و کشورهای اروپایی، به چالشی جدی بدل شده است. صنایع تا حدی توان تحمل رشد قیمت انرژی را دارند، اما چنانچه قیمت انرژی از حدی بالاتر برود، صنایع ناچار به توقف تولید خواهند بود و بدین‌ترتیب رکود بر اقتصاد حاکم خواهد شد.

خبر

جهش فروش و درآمد صنایع بورسی در شهریور

از بین ۳۹ صنعت بورسی، فروش ۲۹ صنعت در شهریور ۱۴۰۱ نسبت به مرداد رشد نشان می‌دهد؛ همچنین ۶۳ درصد از شرکت‌های تولیدی بازار سرمایه در شهریور، افزایش فروش داشته‌اند.

به گزارش ایرنا، براساس اخبار دریافتی از مدیریت نظارت بر ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار، از بین ۳۹ صنعت، فروش ۲۹ صنعت در شهریور ماه ۱۴۰۱ نسبت به مرداد ماه ۱۴۰۱ رشد نشان می‌دهد. از این میان، گروه پیمانکاری صنعتی، با رشد ۴۱۷ درصدی فروش در شهریور ماه نسبت به مدت مشابه ماه قبل، در صدر بهترین‌ها بوده است. این صنعت در مرداد ماه امسال فروش ۸۳۰۴۱ میلیون ریالی داشته و با تحقق درآمد فروش ۴۲۹۷۲۵ میلیون ریالی در شهریور ماه، خوش درخشیده است.

فروش شرکت‌های گروه انبوه‌سازی و مستغلات هم در شهریور ماه امسال ۱۹۹ درصد بالاتر از ماه قبل بوده است. این صنعت با فروش ۵۲۶۶۱۲۰ میلیون ریالی در شهریور ماه ۱۴۰۱، جایگاه دوم رشد فروش در بین صنایع تولیدی را از آن خود کرده است.

فروش شهریور صنعت ساخت دستگاه‌ها و وسایل ارتباطی رشد ۶۳ درصدی و فروش صنعت ساخت خودرو و قطعات رشد ۵۴ درصدی نسبت به مرداد ماه نشان می‌دهد. در همین مدت، فروش شهریور واسطه‌گری مالی و پولی رشد ۵۷ درصدی نسبت به مرداد داشته و فروش صنعت ماشین‌آلات و تجهیزات رشد ۴۸ درصدی را نشان می‌دهد. صنعت کانی غیرفلزی، فلزات اساسی، صنعت ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی، صنعت مواد غذایی به جز قند و شکر، صنعت سیمان و گچ و آهک، صنعت شیمیایی، بانکی و موسسات مالی، فرآورده‌های غذایی و آشامیدنی و استخراج کانه‌های فلزی از دیگر صنایعی هستند که عملکرد مطلوبی در شهریور ماه داشته‌اند.

پاییز قرمزپوش بازار سرمایه ادامه دارد

خروج سرمایه از بورس

مرضیه احقاقی

باوجود اینکه بورس تهران به‌عنوان یکی از اولویت‌های دولت سیزدهم معرفی شد و رئیس‌جمهوری نیز در جریان برگزاری انتخابات به این بازار مالی سر زد و وعده رفع مشکلات آن را مطرح کرد، اما این بازار روزهای خوبی را پشت‌سر نمی‌گذارد. در طول هفته‌های گذشته، شاهد روند ریزشی بورس و از دست دادن محدوده‌های حمایتی مهم بوده‌ایم. در همین حال، سقوط شاخص از مرز یک میلیون و ۳۰۰ هزار واحدی نیز دیگر دور از انتظار نیست. البته سقوط ادامه‌دار نماگر بورس در شرایطی ثبت می‌شود که سهام اغلب شرکت‌های بورسی در ارزنده‌ترین حالت قرار دارند. در چنین شرایطی، برخی از فعالان بازار، این روند ریزشی را عمدی و ناشی از عملکرد بازیگردانان می‌دانند تا از روند بازگشت مجدد شاخص به مسیر صعودی، بیشترین بازده را ازآن خود کنند. همزمان سایر فعالان بازار بر بی‌ثباتی سیاسی و اقتصادی کشور تاکید دارند و آن را محرک اصلی افت ادامه‌دار بازار سرمایه عنوان می‌کنند. البته سیاست‌های غلط دولت نیز محرک ریزش‌های قابل‌توجه بورس تهران است و نمی‌توان به‌سادگی از کنار آن گذشت.

بورس قرمزپوش

بررسی عملکرد بورس تهران در هفته سوم مهر حکایت از آن دارد که این بازار، نخستین روز کاری این هفته را سبزپوش آغاز کرد. شاخص کل بورس در روز شنبه ۱۶ مهر با صعود ۲ هزار و ۸۶۸ واحدی در پایان معاملات امروز به عدد یک میلیون و ۳۱۶ هزار واحد رسید. البته سبز کمرنگ تابلو بورس در روزهای یکشنبه و دوشنبه ادامه نیافت. شاخص کل بازار بورس تهران پس از پایان معاملات یکشنبه ۱۷ مهر ۱۱ هزار و ۶۴۵ واحد ریزش کرد و به یک میلیون ۳۰۵ هزار واحد رسید. روند ریزشی شاخص کل بورس تهران در روز دوشنبه ۱۸ مهر نیز با سقوط هزار و ۱۵۶ واحدی ادامه یافت. بدین‌ترتیب نماگر بورس در ارتفاع یک میلیون و ۳۰۳ هزار واحدی ایستاد. گفتنی است شاخص هم‌وزن نیز در این روز با ۳۱۹ واحد کاهش به ۳۷۵ هزار و ۷۰۰ واحد رسید.

البته نمای پایانی بازار سرانجام در روز سه‌شنبه ۱۹ مهر سبز شد. شاخص کل بورس در این روز با رشد ۹ هزار و ۶۶۲ واحدی در مرز یک میلیون و ۳۱۳ هزار واحدی قرار گرفت. بررسی عملکرد بورس تهران و مقایسه آن با سایر بازارهای مالی حکایت از آن دارد که این بازدهی در این بخش به‌شدت در مقایسه با سایر بازارها عقب مانده است.

در چنین شرایطی، شاهد تداوم خروج سرمایه به‌ویژه از سوی سهامداران خرد حقیقی از این بازار هستیم. نگرانی سهامداران خرد از تداوم این روند ریزشی به افت مداوم بورس تهران و سقوط هرچه بیشتر شاخص منتهی می‌شود. با این وجود باید اقرار کرد که اغلب سهم‌های بازار در شرایط ارزندگی کامل قرار دارند.

عکس: آیدا فریدی

> باوجود اینکه بورس تهران به‌عنوان یکی از اولویت‌های دولت سیزدهم معرفی شد و رئیس‌جمهوری نیز در جریان برگزاری انتخابات به این بازار مالی سر زد و وعده رفع مشکلات آن را مطرح کرد، این بازار روزهای خوبی را پشت‌سر نمی‌گذارد

سقوط سیاسی و اقتصادی

مصطفی صفاری، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: شاخص‌هایی همچون بورس، وضعیت اقتصاد سیاسی کشور را نشان می‌دهد. این شاخص‌ها نتیجه سیاست‌های اقتصادی کشور و رویکردهای سیاسی هستند. چنانچه عملکرد بازار سرمایه بررسی شود، بورس تهران از ۲۰ مرداد ۱۳۹۹، در مسیر سقوط قیمتی قرار گرفت. انتظار می‌رفت براساس سیکل‌های ۲۰ ساله بورس تهران، این بازار با گذشت ۲ سال، دوباره به مسیر رشد بازگردد. با این وجود انتظار یادشده به واقعیت نرسید و محقق نشد.

وی افزود: سیاست‌های اقتصادی که دولت سیزدهم به‌واسطه بودجه ۱۴۰۱ تصویب کرد، فشار مضاعفی به شرکت‌های بورسی تحمیل کرد و سودآوری آنها را تحت‌تاثیر منفی قرار داد. در ادامه دورنمای تاریک برجام و روابط تجاری میان ایران با سایر کشورها، از مهم‌ترین دلایلی است که سایه تاریکی را بر اقتصاد کشور انداخته است. بورس نیز از این شرایط تاثیر منفی پذیرفته و از مسیر رشد عقب مانده است. صفاری گفت: همان‌طور که بارها تاکید شده، سرمایه ترسو است؛ بنابراین با توجه به ابهاماتی که عملکرد بورس تهران را تحت‌تاثیر منفی قرار داده، شاهد خروج پول قابل‌توجه به‌ویژه ازسوی سرمایه‌گذاران خرد و حقیقی از بازار سرمایه بوده‌ایم. روند ریزشی حاکم بر بورس تهران به افت ارزش سهام بسیاری از شرکت‌های ارزشمند منتهی شده است. در چنین شرایطی، بسیاری از صاحبان سرمایه، نگران شرایط هستند و اقدام به فروش سهام خود با نازل‌ترین قیمت‌ممکن می‌کنند. در واقع ترس بر سهامداران خرد حاکم شده و همین ترس، مهم‌ترین فاکتور اثرگذار بر بورس است. این در حالی است که تمامی فاکتورها حکایت از ارزندگی بخش قابل‌توجهی از سهام شرکت‌های بورسی دارد. این کارشناس بورس افزود: بنابراین موقعیت کنونی بهترین زمان برای خرید سهام شرکت‌های ارزنده بازار بوده و در واقع فرصتی برای خرید سهام با پایین‌ترین قیمت فراهم آمده است. هرچند سرمایه‌گذاران بورس باید نگاه تخصصی و بلندمدت داشته و نباید به کسب سود قابل‌توجه در بلندمدت امیدوار باشند. وی درباره شرایط اقتصادی جهان و تاثیر آن بر عملکرد بازار سرمایه کشور، افزود: در طول ماه‌های گذشته، اقتصاد جهان با چالش‌های جدی روبه‌رو شده است. بسیاری از کشورها به‌ویژه پس از حمله نظامی روسیه به خاک اوکراین و بحران در اروپای شرقی با تورم‌های قابل‌توجه مواجه شده‌اند. در چنین شرایطی، اغلب بانک‌های مرکزی در اقتصادهای بزرگ جهان، اقدام به افزایش نرخ بهره بانکی با هدف کنترل تورم کرده‌اند. این موضوع نیز زمینه‌ساز افت بازارهای سهام جهانی بوده است. تورمی شدن اقتصاد جهان، به گسترده شدن رکود در بازار فلزات منتهی شده است. کما اینکه قیمت طلا در هفته‌های اخیر تحت‌تاثیر شرایط یادشده در بازارهای جهانی، افت قابل‌ملاحظه‌ای را پشت‌سر گذاشته است. در همین حال، بهای کامودیتی‌های فلزی نیز در مسیر نزولی قرار دارد. شرایط یادشده مانع سودآوری شرکت‌های بورسی کشور ما و به‌خصوص گروه‌های فلزی و معدنی شده است؛ بنابراین باید اذعان کرد که نبود دورنمای روشن از اقتصاد جهان، درنهایت تاثیر منفی خود را بر بورس تهران نیز گذاشته است. صفاری گفت: تیم اقتصادی دولت سیزدهم نیز بارها وعده‌هایی را برای بهبود عملکرد بورس تهران مطرح کرده، با این وجود وعده‌های یادشده هیچ‌گاه محقق نشدند؛ بنابراین سیاست‌های اقتصادی دولت و ناکارآمدی این سیاست‌ها از دیگر دلایل رخت‌بربستن رونق از بورس تهران است. در واقع سرمایه‌گذاران بورسی نسبت به سیاست‌های حاکم بر بازار سرمایه تردید دارند و همین موضوع مانع رونق بورس تهران است. وی افزود: با توجه به اهمیت و اثرگذاری بازار سهام در فرآیند توسعه اقتصادی، انتظار می‌رود رویکرد دولت در قبال این بازار اصلاح شود. بسیاری از چالش‌های حاکم بر بورس تهران، ریشه‌های سیاسی و اقتصادی دارند و رفع آن با سیاست‌گذاری درست ممکن است. صفاری تاکید کرد: در حال حاضر، تعداد سهامداران بورسی کشور افزون بر ۴۰ میلیون نفر برآورد می‌شود که بخش عمده این سهامداران در ۲ سال گذشته، وارد بازار سهام و عملا متضرر شده‌اند. این ضرر در شرایطی است که در سال‌های اخیر شاهد تورم افسارگسیخته‌ای در اقتصاد کشور بوده‌ایم؛ بنابراین بازگشت دوباره اعتماد به این بازار، به‌سادگی ممکن نیست. این کارشناس بورسی در پاسخ به سوالی مبنی بر توجه سیاست‌گذاران به نظرات فعالان بورسی کشور به‌ویژه در تدوین بودجه سال آینده کشور، گفت: چنانچه نظرات فعالان بازار سرمایه در تدوین لایحه بودجه واقعا موردتوجه قرار گیرد و به شعار محدود نشود، تاثیر مثبتی بر عملکرد بازار سرمایه خواهد داشت.

بودجه ۱۴۰۱، بدون توجه به عملکرد بورس تهران تدوین شد و آسیب‌های جدی را به سودآوری صنایع تحمیل کرد. حذف معافیت مالیاتی صادرکنندگان، وضع عوارض صادراتی و... به‌شدت ضدتولید بوده‌اند و عملا سودآوری صنایع بورسی کشور را تحت‌تاثیر منفی قرار داده است. چنانچه این سیاست‌ها اصلاح شود، می‌توان به بازگشت بورس تهران به مدار صعود نیز امید داشت.

دست پنهان بازیگردانان

امید پورمحمود، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: بازار سرمایه تهران در هفته‌های گذشته، روزهای مثبتی را پشت‌سر نگذاشته است. با این وجود می‌توان این‌طور ادعا کرد که برخی از بازارگردانان به‌دنبال آن هستند تا بورس تهران را به عمد قرمزپوش کنند. وی افزود: در طول هفته‌های اخیر شاهد بروز موجی از نارضایتی‌ها در کشور بوده‌ایم. بازارگردانان نیز با فراهم آوردن شرایط سقوط شاخص بورس، به‌دنبال آن هستند که بخشی از افت نماگر بورس را به ناآرامی‌های سیاسی گره بزنند و بدین‌ترتیب با بازگشت بازار همین بازارگردان‌ها، سود قابل‌توجهی را ازآن خود خواهند کرد. پورمحمود گفت: بنابراین روند ریزشی شاخص بورس و بی‌توجهی به حمایت‌های انجام‌شده از بورس ادامه دارد. با این وجود، چنین ریزشی منطقی و روند عادی بازار سرمایه نیست. در چنین شرایطی، تمام سطوح حمایتی، یکی پس از دیگری، شکسته می‌شوند. با این وجود به اعتقاد من، احتمال بازگشت بازار پس از تجربه کف یک میلیون و ۲۵۰ هزار واحدی وجود دارد. این کارشناس بازار سرمایه در ارزیابی اقتصاد جهان و تاثیر آن بر عملکرد بورس تهران اظهار کرد: تعامل ایران با اقتصاد دنیا به‌شدت محدود بوده و در واقع اقتصاد ایران به‌شدت‌تجزیره‌ای است. با این وجود، تغییرات قیمتی فلزات در بازار جهانی، به‌شدت بر عملکرد گروه فلزی، معدنی و پتروشیمی و... اثرگذار است؛ بنابراین با توجه به توقف روند ریزشی قیمت کامودیتی‌ها در بازار جهانی، نمی‌توان ریزش بورس را به شرایط اقتصاد دنیا نسبت داد.

وی در پیش‌بینی عملکرد بورس در آینده، اظهار کرد: پیش‌بینی عملکرد بورس در شرایط کنونی، منطقی به‌نظر نمی‌رسد. چنانچه عملکرد بورس از منظر تکنیکالی بررسی شود، باید منتظر بازگشت شاخص به روند صعودی باشیم.

با این وجود با توجه به شرایط یادشده، چنانچه دست‌های پنهان بازیگردانان برای سقوط بورس حذف شود، می‌توان به بازگشت دوباره شاخص به روند مثبت و صعودی امید داشت.

سخن پایانی

بورس تهران پس از گذران یک سال سخت، از نیمه اسفند ۱۴۰۰ در مسیر رشد قرار گرفت. رشد نماگر بورس و سبزپوشی تابلو آن تا اواخر اردیبهشت نیز ادامه یافت. در چنین شرایطی، بسیاری از سهامداران و فعالان بازار سرمایه از احتمال دوباره صعود شاخص بورس تا مرز ۲ میلیون واحدی خبر می‌دادند، با این وجود، روند رو به رشد بورس تهران ادامه‌دار نبود، تا جایی‌که برآورد می‌شود شاخص کل بورس از اواخر اردیبهشت تا نیمه مهر، افت حدود ۱۸ درصدی را ازآن خود کرده است. این افت با وجود تورم قابل‌توجه در اقتصاد کشور و روند صعودی دلار حاصل شده و ضرر قابل‌توجهی را به سرمایه‌گذاران این بازار تحمیل کرده است. البته در برخی روزها با انتشار اخبار مثبت و امیدواری نسبت به آینده، شاهد رشد نماگر بورس بودیم، با این وجود، روند صعودی شاخص، آن‌قدرها هم ادامه نیافت. در چنین شرایطی، خالص خروج پول افراد حقیقی بیشتر از ورود پول این افراد به بازار سرمایه برآورد می‌شود؛ درنتیجه نماگر بازار به‌طور مرتب سطوح حمایتی خود را از دست می‌دهد. در چنین شرایطی، حتی این احتمال می‌رود که شاخص کل از مرز یک میلیون و ۲۰۰ هزار واحدی نیز عبور کند و این سطح حمایتی مهم را از دست بدهد. از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور برداشت کرد که دولت سیزدهم در عمل به وعده‌های خود مبنی بر بازگشت رونق به بورس تهران موفق نبوده است. البته دولت با چالش‌های فراگیر اقتصادی روبه‌رو است که موجب می‌شود بورس تهران بر خلاف وعده‌های رئیس‌جمهوری در اولویت‌های تیم اقتصادی دولت نباشد، اما چنانچه بازگشت این بازار به مسیر صعود، به‌طور واقعی جزو اولویت‌های اساسی دولت باشد، تجدیدنظر در این سیاست‌ها ضروری به‌نظر می‌رسد.

چرا بورس ریخت؟

یک کارشناس بازار سرمایه ضمن تشریح دلایل ریزش بورس در هفته‌های اخیر گفت: اکنون فرصت مناسبی برای تهیه یک پرتفوی مناسب برای کسب سود در آینده است. سعید جعفری در گفت‌وگو با ایسنا با اشاره به ریزش‌های اخیر شاخص سهام در بازار سرمایه اظهار کرد: اثرات مسائل اقتصادی و سیاسی، خود را روی تابلوی معاملات که دماسنج اقتصاد کشور محسوب می‌شود، نشان می‌دهد. برای مثال کاهش ارزش و حجم معاملات در بازار سرمایه می‌تواند نشانگر خروج سرمایه از کشور و عدم تمایل به سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌ها باشد. وی ادامه داد: ریسک‌های سیاسی و اقتصادی باعث می‌شود سرمایه‌گذاران محتاط‌تر شوند. هنوز چشم‌انداز روشنی درمورد پرونده هسته‌ای ایران وجود ندارد و این موضوع باعث می‌شود فضا همچنان مبهم باشد و در چنین فضایی کسی به سرمایه‌گذاری در بازارهای مولد مانند بازار سهام تمایلی ندارد. این کارشناس بازار سرمایه با اشاره به وضعیت بازارهای جهانی نیز اظهار کرد: از طرف دیگر شاهد رکود در بازارهای جهانی هستیم؛ موضوعی که باعث شده است نرخ کالاها در بازارهای جهانی افت پیدا کند و در نتیجه باعث افت کالاهای شرکت‌های صادرات‌محور شده است. جعفری با بیان اینکه بانک مرکزی نرخ ارز شرکت‌های صادراتی را سرکوب می‌کند، گفت: شرکت‌ها ارز خود را در سامانه نیما به نرخ دستوری عرضه می‌کنند که حدود ۲۰ درصد کمتر از نرخ ارز در بازار آزاد است. وی همچنین مدعی شد که نرخ سود سپرده در برخی بانک‌ها تا سطح ۲۴ درصد هم افزایش یافته که به معنی افزایش بازدهی یک سرمایه‌گذاری بدون ریسک است. این اتفاق باعث می‌شود قیمت‌ها در بازار سهام کاهش پیدا کند.

این کارشناس بازار سرمایه در ادامه با اشاره به وضعیت بازار سرمایه در ابتدای سال ۱۳۹۹، توضیح داد: برخلاف اوایل سال ۱۳۹۹ که بازار گران بود و توصیه می‌شد افراد وارد بازار نشوند، درحال‌حاضر فرصت اینکه بتوان پرتفوی مناسبی با افق حدود دو سال آماده کرد محیا است و این فرصت احتمالا تا نیمه پاییز و اوایل آذرماه وجود دارد، زیرا سهام ارزنده‌ای در بازار است. مردم فقط زمانی جذب بازار سرمایه می‌شوند که روی بورس است اما درحال‌حاضر سهم‌های خوبی در بازار است که نسبت به ۲۴ درصد سودبانکی سود بیشتری عاید متقاضیان خواهد کرد.